

Heim
L. 620
ei
CLUJ

Szerkesztőség, kiadó-
hivatal és nyomda:
Sisj-Kolozsvár, St. Baron
A. Pop (Brassai-utca) 10.

Telefon:
Szerk. és kiadóhivatal
9-77
59. N. Sz. — — — 2-28

Egyes szám ára pályá-
száron és vidéken 5 lej
Keresletben is 5 lej

Cenzurat: Sucta

KELET

Ramsetter Róbert
Budapest
II. 8.

ELOFIZETESI ARAK

Romániában
Egész évre — — 1150
Félévre — — — 600
Negyedévre — — 20
Egy hónapra — — 110

Csehszlovákiában
Egy hónapra Ck 40—
Egyes szám — — 3—

27 november 21 Hétfő

Cluj-Kolozsvár * X évfolyam * 260 szám

5688 Chesván 26

Egy kulturünnepség margójára

Pár nappal ezelőtt egész Németország osz-
tatlan lelkesedése mellett ünnepelték meg
Berlinben a legnagyobb élő német író: Ger-
hardt Hauptmann születésének 65-ik évforduló-
ját. Ezen ünnepség alkalmából a világ minden
táján felfigyeltek a tiszta és magaslatokat ke-
reső emberek, felfigyeltek és örvendeztek, mert
Gerhardt Hauptmann a mai elborult Európá-
ban a tiszta horizontok fényét jelenti, aki tá-
vol minden politikai párttól és küzdelemtől,
haragvó hittel és minden gonosz árnyat eltíró
lelkességgel hisz az Ember elárultnak látszó
ügyében.

Gerhardt Hauptmann minden írásában s
talán minden sorával az emberi lélek legmé-
lyébe világított bele s e mélységben a sötét
szörnyek és démonikus veszedelmek mellett
mindenütt meglátta a jó lehetőségeinek csiráit,
amelyeket a mai társadalmak szervezete aka-
dályoz meg erőteljes kifejlődésében.

Gerhardt Hauptmann szellemi forradalommal
kezdte pályáját. A „Takácsok“ című műve
az első drámai alkotás volt az európai irodalom-
ban, amely az emberek figyelmét ráterelte a
negyedik rend, a proletáriátus szenvedéseire s
arra a válságra, mely a gépipari üzemre be-
rendezkedett ipar kifejlődésével zndult az
emberiségre. Erre a darabra megdöbbenve fi-
gyeltek fel szerte a világon, még a hatalmasok
is s a szívekben megmozdult valami, ami lassan-
lassan lelkiismereti kérdéssé nőtte ki magát.

Gerhardt Hauptmann a német császárság
legvirágzóbb idejében már lelkes republikánus
volt. Minden alkalmat megragadott arra, hogy
a kaiseri gögöt nevétségé tegye, hogy bele-
világítson a német szoldateszka-szellem feneket-
len bornírtságába. A „Bunda“ című vígjátéká-
ban keserű szatirját adja a német autokratiz-
musnak s hogy milyen jól bánt a guny fegy-
verével, azt mi sem bizonyítja jobban, mint az,
hogy a német színpadokról annak idején leül-
dözték ez a vígjátékot.

A későbbi években Gerhardt Hauptmann
művészi szemlélete már inkább a szóval alig
kifejezhető mélységek felé fordult s az emberi
lélekben nem az efemer jelentőségű momentu-
mokat kutatta immár, hanem azokat, amelyek
örökkévalók s tul életlen s tul halálon, meg-
szabják sorsunk, végzetünk, tudatalatti csele-
kedeteink utját. Ebből a korszakból valók az
„És Pippa táncol“, a „Hannele“ és „Téli bal-
lada“ című művei, amelyek telve a német lé-
lek elvontságok felé hajló rezzenéseivel, sóha-
jaival és miszticizmusával.

Gerhardt Hauptmann világ- és életszemlé-
letének gyökere még a naturalizmus termékeny
televényéből sarjadzott ki. Ot is megdöbben-
tették az élet nyers, durva, faragatlan megje-
lenési formái s mialatt a német romantizmus
késő lovagjai még ábrándos meséken törték fe-
jüket, Gerhardt Hauptmann már döbbenetes
színekkel tárja elénk a való életet. A „Cramp-
ton mester“, a „Henschel fuvaros“ a nagy írónak
naturalista korszakából valók s külső és
belső szerkezet tekintetében talán a legjobb
drámái közé tartoznak.

Azonban akár a naturalizmus, akár az elvont
művészi elképzelések eszközeivel szólalt meg ez
a nagy német géniusz, szemei elől soha sem
tévészttette a nagy emberi célokat, a haladás
céljait és rengeteg publicisztikai írása tanusko-
dik arról, hogy Gerhardt Hauptmann az emberi
haladás mellett demonstrációra egyetlen alkal-
mat sem mulasztott el. Komolysága, intaktsága
rövidesen még ellenfeleiben is mélyeséges tiszte-
letet ébresztettek személye iránt s ma már az
egész német kuitarális közvélemény Gerhardt
Hauptmannban a német géniusz modern meg-

testesítőjét látja, akiből, ha hiányzik is Goethe
olykor derüsen villanó hellénizmusa: a fausti
tépelőds annál elementárisabban, annál mély-
ségebben revelálódott műveiben.

Talán ez az általános tiszteltet és nagyra-
becsülés tette lehetővé azt, hogy egyidőben,
Ebert köztársasági elnök halála után, Hinden-
burg mellett Gerhardt Hauptmann t emlegették
a német köztársasági elnöki méltóság legkomo-
lyabb jelöltjeként. Gerhardt Hauptmann ezt a
megtiszteltetést elhárította magától, mert úgy
vélte, hogy a mai Európa züllött és immoralis
atmoszférájában sokkal nagyobb szerep vár reá
a művész íróasztalánál, mint az elnöki székben.
S talán azt is érezte, hogy az ő pacifista men-
talitásával éles kontrasztként hatna az elnöki
pozícióban, bár valószínű, hogy Franciaország
és Anglia közvéleménye sokkal szívesebben látta
volna az elnöki székben ezt a kimagasló szel-
lemiségű öreg urat, mint a Mazuri-tavak körüli
tömegszárlások hőst: Hindenburgot.

S bizonyos, hogy Gerhardt Hauptmann,

a művész, — akinek a sors kegyességéből az
anyagi függetlenség is megadatott, — a maga
íróasztala mellől sokkal szabadabban hirdetheti
a szociális igazságtevés szükségességét, az em-
beriség szavát, mint azt a pártok harcában
mindig ingadozó elnöki székben tehette volna.

Mindazok, akik Gerhardt Hauptmannal
együtt hisznek egy tisztultabb Európa, egy
feltámadó lelkiismeret, egy, a spengleri elmé-
let megcáfoló kulturális reneszánszban, megha-
tódott tekintettel gondolnak az oroszlanfejú
agg költőre, aki Európa vas- és vériszapja, a
gyűlölet özönvíze felett mint egy tiszta hóval
borított Ararát-hegy csúcsa emelkedik ki. S a
jöhíszemek afelett is örvendezhetnek, hogy
ezuttal nem kényszerű és rájuk oktrojált ün-
nepelésben kell résztvenniök, mert nem tábor-
nokot, nem hadvezért és nem kivénhedt poli-
tikust ünnepelenek, hanem Gerhardt Hauptmann
személyében az Embert, aki felülemelkedett a
poklok s már talán a purgatórium horizont-
jait látja. (s.)

Blumenstein az osztrák kötvényeket is hamisítani akarta

Páris, november 19. A kötvényhamisítási ügy
újabb fejleményeként a párisi rendőrség a
Blumensteinnél lefoglalt levelezésekből megállá-
pította, hogy Blumensteinék a magyar kötvé-
nyekhez hasonlóan, az osztrák kötvényekkel is
ugyanolyan manővert akartak keresztülvinni.
Blumenstein még letartóztatása előtt kiadta az
utasítást osztrák járadékkötvények összeváltásá-
ra. A „Journal“ mai számában azt írja, hogy
Blumensteinnél olyan koronajáradék-kötvényeket
is találtak, amelyekről a lebélyegzés el volt tá-

volitva. A volt szövetségesek kötvénytulajdo-
nosai a trianoni szerződés ellenére is állandóan
követelték a magyar koronajáradékok-
nak minimálisan hét aranycentimen való valo-
rizációját. Epen ezért Blumenstein bécsi ügy-
nökeit arra utasította, hogy ha 4 százalékon
alul valorizálnák a kötvényeket, úgy ne vásá-
rolják össze azokat, mert az üzlet ez esetben
nem rentabilis. Meghagyta, hogy csak 4 száza-
lékon felül vásároljanak össze értékpapirokat,
amennyit csak tudnak.

Klebsberg fegyelmi eljárást indított a müegyetemi zsidóverők ellen

Bethlen nyilatkozata az angol felsőházi vitáról

(Budapest, november 19. Az Uj Kelet tudó-
sítójától.) Tegnap röviden jelentette az Uj Kelet,
hogy a numerusz klauzusz küszöbön lévő mó-
dosítása miatt a müegyetemen ismét inzultáltak
a zsidó hallgatókat s a többi egyetemeken is
csak azért maradtak el az inzultusok és igazol-
tatások, mert a zsidó egyetemi hallgatók a faj-
védő diákok fenyegető magatartása miatt be sem
mentek az egyetem épületeibe.

Ezek az inzultusok már azért is érthetle-
nek voltak, mert a magyar kormány — saját
bevallása szerint is — a numerusz klauzusz mó-
dosítását pusztán látszatnak tekintti, amely lénye-
gében semmit sem változtat a törvényen, sőt
bizonyos mértékben még szigorítja is a nume-
rusz klauzusz s legföljebb annyiban tér el az
előbbtől, hogy a törvényből törli a ugyneve-
zett sárga foltot, a kimondottan a zsidóság el-
len irányuló klauzulát. Mint a budapesti tudó-
sítások egyhanguan emlegetik, sem a kormány-
párton, sem pedig az ellenzéken nem veszik
komolyan a numerusz klauzusz módosítására
vonatkozó javaslatot.

Ennek ellenére nyilván a külföldi közvé-
lemény kontrolja miatt, a magyar kormányt

kinosan érintették a müegyetemen tegnap le-
zajlott események, miért is Klebsberg kul-
tuszmiszter ma magához kérte a müegye-
tem rektorát, Szily Kálmánt s megállapodott
vele abban, hogy a müegyetemi rendezarók
és verekedők ellen fegyelmi eljárást indítanak,
az ítélet elhangzásáig pedig kitiltják őket a
müegyetemről.

Ezzel egyidejűleg ugyancsak Budapestről
jelentik, hogy Bethlen miniszterelnök a „Ma-
gyarország“ című lap munkatársának kijelen-
tette, hogy az angol felsőházban a magyar
üggyel szimpatikus formában foglalkoztak, ami
azt jelenti, hogy a magyar ügyek az angol po-
litikai érdeklődés előterébe kerültek.

Napoleon

filmnek sajtó-premierje Nov. 23 este 9 órakor lesz.
a Select Mozgóban

Vasárnapi előadások a Magyar Színházban

Félháromkor: Cirkuszhercegnő. (Olcsó helyárak. Kolbay, László, Ihász, Leővey.)
Hatkor: Broadway. (Poór Lili, Táray, Janovics, Ihász.)
Háromnegyedkilenckor: Borcsa Amerikában. (Mende Klári, Ihász.)

IRÓK ÉS IRÁSOK

Reggeltől estig

Kisbán Miklós regénye. Kiadta az Erdélyi Szépművészeti Céh

Kisbán Miklós regénye két nővérrel, természetesen gazdag és előkelő társadalmi osztályból valókról szól, akik a szerelmi élet terén csöndes riválisok voltak s a regény megkezdésének pillanatában a visszaemlékezések ernyedt hangulatában élnek egymás mellett, egy csöndes, tóparti villában. Az egyik nővér: Magdolna Waltert, a zeneszerzőt szerette, aki viszont Mária férje lesz, Mária pedig az izmos Ralphot szerette, aki csodálatos véletlen folytán Magdolna ura lesz, hogy végül is Mária kedvese legyen.

A regény meséje meglehetősen érdekes és komplikált. A szerző ezeket a komplikációkat ügyes fogással egyszerűsíti le: emlékezések formájában adja elő, — egyetlen nap eseményeibe komprimálva bele a mult halk és mégis izzó történéseit.

Be kell vallani: ha nem is túl szemléletesen és nem is megragadó stílárís felkészültséggel, de sok színnel és érdeket keltő művészetel tárja eléünk a szerző a két nővér élettörténetét. Bizonyos, hogy egy igazán nagy íróművész kezében ez a téma a női lélek leggazdagabb dokumentumainak feltárására adott volna alkalmat, a vér örök és örvényeket kavarázó játéka mélységeibe láttatott volna bele. Kisbán Miklós írói kellékárából azonban inkább csak a külső színezésekre és a lélekrajz vázlatos megrögzítésére futotta, igaz, hogy finoman, mindig izlésesen és néhol egészen a szenvedély lendületéig fokozódón.

Kisbán Miklós írói vénája erősen vizuális természetű, inkább látja, mint átéli az eseményeket, ha van intuíciója, ez inkább festői, mint intellektuális intuíció. Az átéltség konvulzióját nem érezzük ki mondataiból, hasonlóképpen gondolatsegregénye is zavar. De a körön belül, ahol meséjének színes, halk forgataga kapja el érdeklődésünket, elandalodva és szívesen időzünk, gyönyörködve a hidegen felépített, tiszta mondatok architektúrájában. Kisbán Miklós európai izlése és tanultsága könnyen teszi túl magát a dilettantizmus korlátain és tehetsége kétségkívül tud egynehány olyan illúziót keltetni, ami érdemessé teszi írásait a megbecsülésre.

A könyvhöz ezúttal Kós Károly elismerésméltó, szép illusztrációkat rajzolt. (s. l.)

MARCEL PREVOST: AZ OLTATHATLAN TÜZ. A „Demi vierges“ (Félszüzek) illusztris szerzőjének legújabb műve ez a könyv: „Az oltathatlan tűz“. Az oltathatlan tűz természetesen a szerelem tüze, mely Pál herceg szívében ég, aki trónját dobja oda mindig megújuló szerelmeinek zavartalanságáért. Először egy grófnővel köt megalianszot a herceg, akitől egy szép táncosnő sodorja el. A grófnő erre kolostorba vonul, hogy vezekeljen és elfeledje Pál herceget. A csalódott asszony itt egy fiatal noviciával kerül össze, aki ráveszi, hogy maradjon mindörökké a kolostor falai között. A grófnő végül is marad s halk emlékezéseket mond el a noviciának Pál hercegről, egykori férjéről. A tiszta és tulbuzgó novicia érkeiben tudattalan vágyódás támad Pál herceg iránt, akiről az a hír érkezik, hogy a táncosnő, akivel együtt élt, egy törrel megsebesítette, mert rajtakapta, hogy újra más nő után érdeklődik. A herceget egy kórházban ápolják, állapotja igen súlyos. Voit felesége azonban nem akar tudni róla. „Az oltathatlan tűz“ ekkor a kis novicia szívében lobog fel és arra kényszeríti, hogy egy éjszaka megszökjön — a herceg után. Vége a szüzi lángolásnak, tulbuzgó tisztaságnak: a vér parancsol most már. A kis novicia hűségesen ápolja a herceget, akihez végre megérkezik a grófnő is. A kis novicia féltékeny lesz a grófnőre, a grófnő reá. Csöndes küzdelem kezdődik: a grófnő, látva, hogy a herceg szívében vágyódás támadt a novicia iránt, azt mondja volt férjének, hogy orvosaitól tudja: meg fog halni. A herceg megrendül, ellenállása csökken, de ezen az éjszakán a novicia mégis az övé lesz. Pár nap múlva meghal, a grófnő visszavonul a kolostorba, a novicia azonban abban a városban marad, ahol a herceget eltemették: ide köti egy sir.

Marcel Prévost, a szerelem, az „oltathatlan tűz“ mesteri íróművész, ebben a regényében is kvalitásainak legjavát adja: a szenvedély

A nemzetközi zenekritika hallatta szavát

az 1927. évi nemzetközi zenekiállításán, melyet Genfben tartottak meg. A

COLUMBIA

Graphophone Co. Ltd. London-nak ítélte a

GRAND PRIX-t

miután bebizonyosodott, hogy beszélőgépei és lemezei a világ összes márkáit sokszorosan felülmúlják.

Romániai vezérképviselő: **G. H. POGÁNY, Bucuresti** Bulv. Carol No. 4.

tűzpirosát finom lélekrajzok halvány keretébe fogja be, hogy a kontrasztok annál tökéletesebben érzékeltessenek.

Élvezetes, művészi, nemesveretű könyv ez: a francia íróművészet modern eredményeinek felhasználásával íródott s arra való, hogy minél többen olvassák el. „Az oltathatlan tűz“ színes és meghatározó epopeája ez a könyv, mely kapható és megrendelhető az Uj Kelet könyvosztályában is.

NÁDOR JÓZSEF: A MAGAM ÉLETE. Igénytelen, népdalszerű költemények a Nádor József versei, de üde tisztasággal és közvetlenséggel csendülök. Eleven ritmus és valami vadvirágszerű illat lengi át őket. Aki a verstől nem mélységet, nem mélységes szenvedélyek és érzésviharok zenéjét várja, hanem a könnyed és közvetlen báj mosolyát, az sok szeretettel veheti kezébe a Nádor József verseit, mely a szerzőnél, a budapesti Rózsavölgyi-féle könyvkereskedés útján rendelhető meg.

A hadbíróóság felmentette a vizsnici zsidó „lázaadókat“, akiknek az volt a bűne, hogy az elviselhetetlen adók ellen panaszkodtak

(Cernauti, november 19. Az Uj Kelet tudósítójától.) A tudós és szentéletű rabbijairól ismert Vizsnitz zsidó polgármestere és tizenhét zsidó lakója állott ma vádlottként a csernovitzi 8. divízió hadbíróóság előtt. A városka jámbor lakói ellen lázadás vádját emelte a katonai ügyészség, mert a vádirat szerint ez év májusában állítólag megtámadták és lehurrogták az inspekción uton lévő dr. Braileanu csernovitzi polgármesteri titkárt. A vizsnitziek „lázaadása“ annak idején óriási feltűnést keltett, különösen az „Univerzul“ révén, amely a vizsnitzi eseményeket, mint a város zsidóságának románellenes manifesztációját igyekezett világgá kürtölni.

Az igazságtalan adók ellen

A vádirat szerint ez év május 21 ikén népes delegáció kereste fel a vizsnitzi városházán dr. Braileanut. A küldöttség élén Vogel Jakob, Vizsnitz volt polgármestere és egyik legtekintélyesebb polgára állott, tagjai pedig Kaufmann Chaim, Seide Woloch, Berl Feingold és mások voltak. A küldöttség Vizsnitz sérelmeit terjesztette dr. Braileanu elé és különösen a nyomasztó adókat sérelmezte, amelyek a község gazdasági életét valósággal megbénították s amelyeket különös szigorral vetettek ki Vizsnitz lakóira. Miközben a delegáció a csernovitzi városháza kiküldöttjével tárgyalt, egy Ivanu nevű ur, aki a polgármester helyettesének adta ki magát, felszólította a városházán összegyűlt népes küldöttséget, hogy oszoljanak szét. Ivanu terroristikus fellépésére, a vádirat szerint, a delegáció egyes tagjai zajogni kezdtek és olyasmiket kiáltottak Ivanu felé, mint például: Rablók! Banditák! Láncra kellene verni benneteket!

Az adó ellen panaszolni: lázadás

A delegáció harcias tagjai ellen azonnal szigorú vizsgálatot vezettek be, amely lázadásnak és lázadásra való felbujtásnak minősítette az

adósérelmeket panaszoló küldöttség elkeseredett kifakadásait és ezért a hadbíróóság elé utalta őket. A csernovitzi hadbíróóság ma délelőtt tárgyalta Vogel és 17 társának bűnperét. Vogel, akit időközben ismét Vizsnitz polgármesterének választottak meg, kijelentette a hadbíróóság előtt, hogy ami a városházán történt, nem volt egyéb, mint a lakosságnak a nyomasztó adók ellen való legitim tiltakozása és hogy egyáltalán nem éri bűnösnek magát. A többi vádlottak is ugyanilyen értelemben vallottak. A tanúk előadásából megállapítást nyert, hogy Ivanu nem volt polgármesterhelyettes, ennélfogva semmi joga nem volt arra, hogy a küldöttség ügyébe beavatkozzék.

Felmentő ítélet

Filipescu főhadnagy, katonai ügyész a vádlottak elítélését kérte a vádbeszédeiben, a védelem azonban kimutatta, hogy Ivanu fellépésében kicsinyes vidéki politikai intrikák játszóttak közre, hogy nemcsak lázadásról, de még hatóságértéstről sem lehet szó s ezért a vádlottak felmentését kérte. A hadbíróóság félórai tanácskozás után Vogel polgármestert és társait a vád és annak következményei alól felmentette.

KÖNYVVASZONLEPAGE

Napoleon

film sajtópremierje november 23-án este 9 órakor lesz a Select Mozgóban

GRAMOFON LEPAGE és LEMEZ LEPAGE

A világró és atmosz egyszerűt olvastam most elmában sem dottak me én e világ hanem él azokból a következő

MIKO s az embe badveresen meggyőzni verseny lé nap a köv „Johan tották me senyfutást keresők le mánt utá 25.000 em mértfold sz Régi szoká legyen, ha mint tudós társaságok sorba, ak tájából és ... Ez

MIUT vel így tis tanulmányo ról tartósa ták, a spen emberek n A kurzusna egy elem olvastam:

„Kairól utóbb talál A történett ban Heterp bator király évvel élt Kedden a képviselőine de a király állításának ... A tudományon

ŐSEIM költem. Ne után a logik mányaimat körben; tisz tam Hegelt, tisztában vol logika. Csak a valóságban Ez az újság velem a logi „Budape pékségéd Va Erzsébet-hid megállapított meg és meg oldatot. Az kórházba szá Ez volna

VÉGÜL is és modernebb a bárkat és náknban. Bará lyeken tanul divat és az

Na filmnek sajtó-p

HUSZADIKSZÁZAD

A VILÁGOT MINDENFÉLEKÉP ábrázolják. A világról és a benne élő emberről, intézményeiről és atmoszférájáról mondanak sok szépet és csúnyát, egyszerűt és komplikáltat. Miután rengeteget összeolvastam és éltem az én külön hegyemen 33 évig, most elmondom én is: milyen a világ. Mivel azonban sem isten, sem a saját félreismeréseim nem áldottak meg az Erdélyben oly sűrű irói talentummal, én e világról freskómat nem magam festettem meg, hanem élvén Hegyemen rengeteg újság közepette, azokból állítom össze világképeimet, mely ime a következő:

MIKOR A HEGYRŐL OLYKOR LEMETEM s az emberek közt jártam, sokat hallottam a szabadversenyéről. „Az emberek azonban nem tudtak meggyőzni a szabadversenymivoltáról. A szabadverseny lényegét akkor tudtam meg, amikor egy nap a következő hírt olvastam egy újságban: „Johannisburgból jelentik, hogy pénteken tartották meg a lichtenbergi kerületben a nagy versenyfutást az új gyémántmezők felé, hogy a kincskeresők lecövekeljék a maguk területét, ahol gyémánt után fognak kutatni. A versenyfutásban 25.000 ember vett részt. 25.000 ember állott fel kétföld szélességű vonalon és várták a jelt a startra. Régi szokás, hogy verseny dönti el, kié milyen terület legyen, ha új gyémántmezőt találnak... Pénteken — mint tudósítót jelenti — a *gazdag gyémántás társaságok hivatásos versenyfutókat állítottak a sorba, akik fölényesen verték a világ minden tájából összesereglett szegény kincskeresőket.*... Ez tehát a szabad verseny.

MIUTÁN A SZABADVERSENY mibenlétével így tisztába jöttem, az emberi történettudomány tanulmányozásába mélyedtem. Saját külön Hegyemről tartósan levonultam a lapályra, ahol a marxisták, a spengleristák és más, történiat magyarázó emberek nyüzsgöttek — és hallgattam tanításait. A kurzusnak ismét nem volt addig eredménye, míg egy elem került újságban a következőt nem olvastam:

„Kairóból jelentik, hogy a gizeki sírban legutóbb talált szarkofág felnyitása *csalódságot okozott.* A történettudósok biztosra vették, hogy a koporsóban Heterperhes királyné holtteste fekszik, Snofrubater király felesége. Ez a király Kr. e. 2000 évvel élt s ő építette a cheopi nagy piramist. Keddén a kairói muzeum és az egyiptomi kormány képviselőinek jelenlétében felnyitották a szarkofágot, de a királyné mumiája, dacára a történetirők állításának, nem volt benne.“

... A valóság tehát így áll bosszút a történettudományon.

ŐSEIMTŐL PARASZT SZIVÓSSÁGOT örököltem. Nem esüggedtem tehát el s e tanulság után a logika felé fordultam. Ezeket a tanulmányaimat fent a Hegyem folytatam; tiszta légkörben; tiszta idegekkel. Nagy szorgalommal olvastam Hegelt, Bolzanót és Husserlt. Már mindennel tisztában voltam. Már tudtam, hogy mi az abszolút logika. Csak azt nem tudtam mi ennek az értelme a valóságban. Egy újsághír ismét segítségemre jött. Ez az újsághír minden absztrakció nélkül közölte velem a logika lényegét. Ime:

„Budapestről jelentik, hogy P. F. 21 éves pékségéd Vay Ádám uca 26. szám alatti lakos az Erzsébet-híd közelében összeesett. A mentőorvos megállapította, hogy *egy csomag dohányt evett meg és megivott rá egy csomag gyufafej-olajat.* Az életuntat a mentők súlyos állapotban kórházba szállították.“

Ez volna tehát a logika a valóságban.

VEGÜL IS MEUNTAM A SOK TUDOMÁNYT és modernebb dolgok felé fordultam. Ekkoriban jártam a bárókat és ültem éjjel 3 óráig füstben és zeneban. Barátaim azt mondták, hogy ezeken a helyeken tanulmányozható korunk jellemző tünete: a divat és az azt leghivebben kifejező divat-aberrá-

Napoleon

filmnek sajtó-premierje nov. 23-án este 9 órakor lesz a Select Mozgóban

ciók. Ezek a kirándulások azonban nem értek semmit. A világhosságot megint csak egy újsághír gyújtotta agyamban. Még pedig ez:

„Londonból jelentik, hogy Miss Salovay, egy 45 éves nyelvmesternő felakasztotta magát. Hát-rahagyott levelében azt írta, hogy az az örült gondolata támadt, hogy levágatja a haját és bubifrizurát fog viselni. Attól fogva mindenkinek az arcáról gunyolódást vált leolvasni az ő rövid haja miatt és ez a lelki depresszió kergette a halálba... Ugyan-csak Londonban történt, hogy egy pamutszövőgyár munkásnője levágatta a haját s mert kinevették, öngyilkos lett.“

Ez a divat a világ és a lélek tükrében...

— **ŐN A TUDOMÁNY ÁLDÁSÁIRÓL** érdeklődi — kérdeztem attól a nagyszakállú fiatalembertől, aki fejében egy reakciós s egy progresszív összes műveivel beállított hozzám.

— Igen, — felelte a fiatalember.

Az újságok nagy halmazából kihuztam egyet,

odaadtam a fiatalembernek és azt mondtam: olvassa! A fiatalember a következőket olvasta:

„Ujzélendi jelentés alapján közli a B. Z. am Mittag, hogy az ujzélendi rendőrségnek egy rettegget banditát sikerült elfognia. A banditát a törvénytöréséért összesen 96 esztendői börtönre ítélte. A gonosztevőn Voronoff-féle megfiatalító műtétet fog-nak végrehajtani, mert csak így remélhető, hogy ki tudja tölteni a majdnem százesztendői börtön-büntetést...“

— Nem bizonyos, — mondtam a fiatalember-nek — hogy ez a hír igaz. De nem is az igaz vagy nem igaz mivoltán mulik. A lényeg az, hogy ebben a hírből is, mint a többiben benne van az a valami, amit Goethe *alta iróniának*, a mély iróniának nevez. Ez az ujzélendi hír, ugyanugy mint a többi, a valóság megszólalása. A valóság így il-lusztrál emberi gondolatokat, mint história, szabad-verseny, divat stb.

A valóság ezeket a képeket kényszeríti ránk. (G. G.)

Háromtagu rendvédelmi tanácsot alakított a kormány

Argetoianu lesz a belügyminiszter? Manolescut képviselőnek választja meg az ellenzék

(Bucuresti-Bukarest, november 20. Az Uj Kelet tudósítójától.) Mint tegnapi számunkban is jeleztük már, a főváros politikai köreiből, ha a kormány lemondásáról elterjedt híreket koraiaknak is minősítik, annál nagyobb határozottsággal beszélnek egy küszöbön álló részleges kormányválság lehetőségéről. Tatarescu belügyi államtitkár kiválásának hírére kívül a „Cuvantul“ azt is tudni véli, hogy Duca belügyminiszternek a minisztérium éléről való eltávolítása sem látszik kizártnak.

Háromtagu rendvédelmi tanács

A legutóbbi minisztertanácson — írja a „Cuvantul“ — az *események hatása alatt* Bratianu miniszterelnök egy háromtagu tanácsot nevezett ki a közrend felügyeletére, amelynek tagjai Argetoianu földmivelésügyi miniszter, Anghelescu tábornok hadügyminiszter és Duca volna. Ez a rendvédelmi tanács — írja a bukaresti lap — azt jelenti, hogy Duca és két famulusa, Tatarescu és Franasovici államtitkár-*rok elégtelennek bizonyultak a közrend, illetőleg a kormány pozíciójának megőrzésére.* A lap azt is tudni véli, hogy Argetoianunak ebbe a tanácsba való bevonása nem szimpla véletlen műve. A kormány franciayelvű felhivatalosa ismeretesen élet-halálharcot hirdetett meg az ellenzék ellen és Bratianu állítólag Argetoianut választotta volna ki erre a harcra, akit egyébként „vaskéz“-nek is neveztek.

A kormány állítólag arra is gondolt, hogy Lupunak ajánlja fel a belügyminisztériumot, amire abból következtetnek, hogy Lupu barátai előtt azt a kijelentést tette a napokban, hogy „a mai körülmények között nem fogad-hatja el a belügyi tárcát“. A főváros politikai köreiből tartja magát az Argetoianu kinevezéséről szóló hír, de a „Cuvantul“ kétségesnek tartja, hogy a földmivelésügyi miniszter, aki egy évvel ezelőtt még a nemzeti parasztpárt tagja volt, elvállalja-e ezt a megbízást.

Leveleznek az ellenzéki vezetők

Az egységes ellenzéki blokk, vagy ahogy Bukarestben nevezik, a „Maniu—Jorga—Averescu hármasszövetség“ még mindig az előkészítés és a tárgyalások stádiumában van. Az

egyetlen akadály: Maniu bizalmatlansága az averescánusokkal szemben még mindig nincs kiküszöbölve s míg a néppárt helyzete nem nyert tisztázást, addig a blokk formális megalakulására gondolni sem lehet. Az ellenzéki vezetők egyelőre szorgalmasan leveleznek egymással. Így Averescu a Jorga professzor felhívására adott válaszában kijelenti, hogy az országot most néhány elvakult ember örvény felé vezető és ennél fogva az ellenzék vezetői is felelősséggel tartoznak a közeljövő eseményeiért. Éppen ezért ő és pártja minden önző feltétel nélkül kész követni Jorgát az ellenzéki blokkban.

Jorga viszontválaszában megállapítja azt, hogy a pártok közötti ideológiai egységet közös harci eszközzé kell átfőrmálni a kormány ellen és hogy ezekben az órákban nincs helye a pártkalkulációknak. Maniuhoz intézett levelében viszont kijelenti Jorga professzor, hogy közvetítő kíván lenni a két egymással bizalmatlan párt között.

Manolescu képviselő lesz

Az egytttes ellenzéki akciónak figyelemre-méltó eseményéről ad hírt a független, de többé kevésbé az averescánusok felé hajló „Politica“. A lap szerint az ellenzéki pártok meg-egyeztek egymással abban, hogy Jorga meg-választása után egy legközelebb megüresedő képviselői mandátumra Mihail Manolescu volt pénzügyi államtitkárt fogják jelölni.

Egy néhány napig

nagy csipkevásár

Si pos harisnyaüzletében Cluj, Calea Regele Ferdinand 8. szám.

OVAKODJATOK
 A HIDEG, A NEDVESSÉG ÉS POR
 VESZEDELMEITŐL
VEDJETEK
 TOROKOTOKAT, MELLETEKET ÉS A
 TUDÓKET A MEGHÜLÉS, TOROKFÁ-
 JÁS, ASTMA, BRONSITA, INFLUENZA,
 ELLEN, A

VALDA PASTILLÁK

ÁLTAL, ELTÁVOLITJA ÉS LEGYŐZI A
 LÉGZŐ SZERVEK ELLENI BETEGES MEGTÁMADÁSOKAT

A DOBOZ FAC-SIMILJE

KAPHATÓ MINDEN
 GYÓGYSZERTARBAN

Ma nyílik meg a kolozsvári Zsidó Árvagondozó első nagy ipari kiállítása

(Cluj-Kolozsvár, november 19. Az Uj Kelet tudósítójától.) Az Erdélyi Zsidó Árvagondozó vasárnap és hétfőn, november huszadikán és huszonegyedikén, a gondozása alatt levő árvák munkáival kiállítást rendez a kolozsvári Poale Cedek egyesület székházában (Str. Gh. Baritiu 14).

Ez a kiállítás több sablonos ipari termékek gyűjteményénél. A kiállítás élő tanúságtétele annak, hogy ebben az országrészben sok becsületes igyekezetet realizálódott az utóbbi években, nemcsak a zsidó árvák istápolása és jövőjükért való gondoskodása körül. Az árvák istápolása nyomán új mentalitás gyökeresedett meg bennünk: hogy ifjúságunkat minél inkább a produktív pályákra tereljük. Ez a kiállítás megdönthetetlen erővel mutatja, hogy a zsidó alkotó és kulturát teremtő nép. A gyűjteményben a szövőipar, a szabómesterség, a szőnyegkészítés, a fémipari munkák, az asztalosmesterség, a különböző női iparágak vannak képviselve és ezeken át megelégedéssel látjuk azt az irányvonalat, amely felé a zsidó nép aktivitása mutat.

A kiállításon most még a leányipari műhelyek munkája dominál. Ez onnan van, hogy az árvanevelés ügyét időrendben először a leányoknál kezdték. Jól kifejlett, rendszeren felszerelt műhelyeik vannak, amelyek lehetővé teszik számukra, hogy különösen abban a háziiparban, amely ugyszólván a nők hagyományos mestersege, mint a női ruhák és fehérművek varrása, nagyobb fejlettségére tegyenek szert. Csak később rendezték be a fiúk tanoncotthonait, de ezeknek kiállított tárgyai is örömet fog kelteni mindazokban, akik az érdekes gyűjteményt megnézik.

Szembeötölő a szigeti műhely kiállítása. Itt 80 árvaleány kapott munkaalkalmat, kivétel nélkül falusiak, akik ahogy elvégzik a tanfolyamot, varrógépet kapnak, hogy ezen a néven önállóan tudják megkeresni kenyerüket. A szatmári műhely ugyancsak falusi leányárvákat foglalkoztat, de már mindössze huszonhatot. A kolozsvári trikotázsműhelyben 30 leány szorgos keze dolgozik. Ezek egy része magából a városból rekrutálódik. A zsidó árvagondozó nagy súlyt helyez főleg arra, hogy elsősorban a háziipar különböző szakmáit sajátíttassa el neveltjeivel, mert nem akarja a gyárak munkástömegét szaporítani és inkább arra törekszik, hogy kézigépek segítségével már foglalkozásuk révén is önállósághoz szoktassa ezt a fiatalságot.

Nagyon értékes munkával mutatkoznak be a nagyiklodi iparos-jesiva növendékei. Egy komplet uriszoba berendezést látunk, hármasszekrényvel, íróasztallal, dohányzóasztallal, székekkel és egy asztali tekejátékkal. Kivitel

tekintetében, csin és izlés dolgában a kiállított tárgyak bármely nagyobb igényű ipari kiállításon is megállanak a helyüket. És itt tisztelettel és nagyrabecsüléssel kell adóznunk a jesiva vezetőjének, Braun Henrik iklódi főrabbinak, aki a szó legnemesebb értelmében chasid ember. Ő volt az első Erdélyben, aki felismerte

A bukaresti sajtószervezetek a régenstanácsnál tiltakoznak a cenzura fentartása ellen

(București-Bukarest, nov. 20. Az Uj Kelet tudósítójától.) Az átmeneti intézkedésnek ígért sajtócenzura idestova már négy hónapja tartja állandó izgalomban az ország közvéleményét, minthogy épen a cenzura által előidézett tájékozatlanság nem engedi nyugvóponthoz jutni a napirenden zajló eseményeket. A fővárosban a kormány nemrég megszüntette a lapok előzetes cenzuráját, de a csatolt területeken a cenzura változatlanul, sőt fokozottabb mértékben továbbra is fenmaradt. A különböző tiltakozások, amelyek a gondolat- és vélemény szabadság legelemibb jogának megsértése ellen hangzottak el, egyáltalán nem bírtak jobb belátásra az illetékeseket, sőt a legutóbbi eseményekre való hivatkozással a bukaresti lapokat is újra alávetették az előzetes cenzurának. Ilyenformán nemcsak az ellenzéki megnyilatkozások és sajtóvélemények, hanem sokszor még a parlamenti tudósítások is megcsönkítva kerülnek a közvélemény elé.

a „Tora im derech erac“ nagy jelentőségét és aki fáradhatatlan propagandával ezt a gondolatot realizálni is tudta. Ma husz fiu dolgozik a jesiva asztalosműhelyében, dolgozik és egyuttal tanul, hogy ilyenmódon szép harmóniába hozza a zsidó mentalitást a zsidó produktivitással. Nagy kár, hogy ez a műhely még nincs úgy felszerelve, hogy mellőzni tudná a tökéletesebb munkáknál a nagyobb kolozsvári asztalosműhelyek mechanikai felszereléseit. A Joint megígérte ugyan e tekintetben való támogatását, azonban csak abban az esetben, ha az erdélyi társadalom részéről is tapasztal ilyenirányu áldozatkészséget. Nem hinnénk, hogy a konzervatív zsidóság sorai közül ne akadnának olyanok, akik gép alapítványokkal hozzá ne járulnának ennek a mintaszerű intézménynek a fellendítéséhez.

A kiállítás első sátra feloleli a máramarosi árvagondozó műhelyeinek munkáit: szőnyegeket, háziszőtteket, abroszokat, asztalkendőket, pulovereket látunk itt izléses elrendezésben. A második sátorban a szatmári árvagondozó munkái vannak: férfiingek, női garnitúrák, terítők, eredeti minták után himzett és azzurozott széder- és péntekesti kalácstakarók, elragadóan csinos gyermekruhák, különböző fa- és fémipari munka, amit a fiúk állítottak ki. A harmadik sátorban a kolozsvári műhelyek munkái találhatók: miniatűr mérlegek, vasszállványok, réztárgyak, diszített tükör-puloverek, lábszárvédők, harisnyák. Váradról Seidler Gusztáv tanoncnak egy vasredőny automatikus zárókészülékét küldték, egy rézüstöt, egy cipő felsőrészt és babaruhát. Marosvásárhelyről torontáli mintás diványterítőket, szőnyegeket, asztalterítőket és különböző kézi munkát. Besztercéről és Gyulafehérvárról is nagyon tetszetős női munkát mutatnak be. Figyelemreméltók azok a vizsgálati eszközök, amelyek a Pályaválasztási Tanácsadó használ az ipari pályára készülő ifjak képességeinek megállapításánál.

Meg kell állapítanunk: a kiállítás kultúrtevény. Megérdemli nemcsak, hogy megnézzék, hanem, hogy szívünkön viseljük azoknak az ügyét, akik létrehozták.

A cenzurának napról-napra való szigorítása arra készítette a három különböző szervezetben tömörült bukaresti újságírókat, hogy energikusan állást foglaljanak ebben a kérdésben. November 17-én este a Sindicatul Ziariștilor, az Asociația Presei és az Uniunea Ziariștilor Profesionisti tagjai rendkívüli együttes ülést tartottak, amelyen az összes ellenzéki és független politikai magatartású lapok igazgatói is részt vettek. A sajtó számára immár elviselhetetlenné lett helyzet orvoslására és a kormány által igénybevett alkotmányellenes rendszabályok felfüggesztése érdekében az értekezlet határozatilag kimondotta, hogy a három sajtószervezet elnökeiből, valamint az „Argus”, „Cuvântul” és „Dimineața” igazgatóiból álló küldöttség kihallgatásra jelentkezék a régenstanácsnál, tiltakozzék a cenzura ellen és a régensek intervencióját kérje a alkotmány rendelkezéseinek respektálása érdekében. A küldöttség előreláthatólag hétfőn kerül a régenstanács elé.

Ingyen utazik

Clujra és vissza, mert

„Parisien“ Áruház, Cluj, Calea Regele Ferdinand 12.

rőfös osztálya megnyitásától kezdve, minden vevőjének, ki utiköltségének huszszorosát vásárolja, vasuti jegyét ide és vissza megtéríti. Most már minden árucikket u. m. férfi és női szöveteket, vászonárut, férfi és női divat, kötöttáru, porcellán és üvegáru, cipőt, játék, bőrönd és bőrdisznúárut a legolcsóbb árakon és legnagyobb választékban a Parisiennél szeresheti be.

Lo

A kolozsvári nem lesz érc az Európában szász szinpad mutat fejlődés a Broadway a ban, hogy L hétfőn detek revüt és zen másután mut den premierr meresztő rém

Edgar V detektivregén szik az angol kontinensen rabja, a Terr házakat vvd sokáig nem k érdemli a sik az utolsóig l egészen addig megy le a ft Edgar Walla nek „A levél második éve sem gondolna

A Lyric-t kedvencével a és az osztrák közönség előtt a Duke of Y val, akinek a az ünnepe p Theatre-ben A vonzanak telt szerű orosz szerepe. Arno ismét bizony amely a Mért közönség elé, multban. A változatlanul nek az igazán tött darabnak valószínű, hog riája jó időre rekcio válláró

A többi zenés boházato tivdrámákat j atreben Ben publikumot, „szókimondó“ részt az ideg érzéseire, a C játésszanak tőb Silent Houset sok minden tő csöndes. A Gl ták be a The rémtörténetet men sem.

A Garrick Drakula-ja sze egy félőve a veszi el hatás gényben és fi Little Theatre a The Red U esernyő — ig tatna, vagy r felvonása alatt okáért nem an Newyorban má melodramát j Theatre-ben a nap nap után Theatre-ben pe most már hón zsinór marad r

Most hétfő büntügyi drámá trükkjeivel és szintén nem publikumra. He mint egy jó tr a darab szerint egy harmadren szerző darabját melodramák m A komornyik é közepette lép

Londoni színház

A kolozsvári Broadway-bemutató aktualitásából nem lesz érdektelen közelebről megismerni, hogy az Európában egyre nagyobb térrel hódító angol-szász színház milyen művészeti irányban mutat fejlődést. A fiatal amerikai színház irodalmából a Broadway ad kóstolót, nem kevésbé érdekes azonban, hogy London harmincöt színháza közül tizenhétben detektívdrámát játszanak, a többiben pedig revüt és zenés bohózatot. A londoni színházak egymásután mutatják be újdonságaikat és szinte minden premierrel szaporodik a vértől csepegő, hajmeresztő rémdrámák száma.

Edgar Wallace-nak, Anglia legnépszerűbb detektívregényírójának, akinek a híre egyre növekszik az angolul beszélő világon kívül most már a kontinensen is, másfél év előtt bemutatott darabja, a Terror még most is változatlanul telt házakat vonz a Lyceumba és alkalmasint még sokáig nem kerül le a műsorról. A Terror meg is érdemli a sikert, mert valóban, az első pillanattól az utolsóig lázas izgalomban tartja a közönséget és egészen addig, míg a harmadik felvonásban nem megy le a függöny, senki nem tudja, ki a bűnös. Edgar Wallace darabján kívül Somerset Maughamnek „A levél” című darabja szerepel most már második éve a Playhouse műsorán és egyelőre itt sem gondolnak új darab bemutatására.

A Lyric-ben Tallulah Bankhead-del, London kedvencével a főszerepben az Édenkertet játsszák és az osztrák darabnak nagy sikere van az angol közönség előtt. Isméri szerző nevével találkozunk a Duke of Yorks Theatre plakátjain: Noel Coward-val, akinek a Home Chat-jében Madge Titheradge, az ünnepelt primadonna arat nagy sikert. A Court Theatre-ben Arnold Bennett és Edward Knoblock vonzanak telt házakat, amiben alkalmasint a nagy-szerű orosz Komisarjevski rendezésének is van szerepe. Arnold Bennett és Edward Knoblock most ismét bizonyosságot tettek arról, hogy a társas cég, amely a Mértőföldkövekkel lépett először a nagyközönség elé, épúgy beváltak most is, mint beváltak múltban. A Savoy-ban Potifár feleségét játsszák változatlanul ma is és a botrány után, amely ennek az igazán nem új témájú, erotikummal telfűtött darabnak a bemutatóját a sajtóban követte, valószínű, hogy a jobboldali körök túlzott prudériája jó időre levette a műsorcsinálás gondját a direktió válláról.

A többi londoni színházban — a revüktől és zenés bohózatoktól eltekintve — a következő detektívdrámákat játsszák esténként: Az Aldwych Theatreben Ben Travers Tharkja borzongatja meg a publikumot, az Ambassadorsban Miles Malleon „szókimondó” szindarabja, a The Fanatics hat egy-egy az idegekre, másrészt a közönség erotikus érzéseire, a Comedyben pedig már nem komédiát játszanak többé, hanem detektívdrámát, a The Silent Houset és ebben a csendes házában valóban sok minden történik, ami minden, csak éppen nem csendes. A Globe Theatreben egy hét előtt mutat-ták be a The Squallt és ennél véresebb detektív-reém-történetet nemigen mutattak be idáig még fil-men sem.

A Garrick színházban Bram Stoker világhíres Drakula-ja szerepel műsoron most már több, mint egy fél éve és ez a vérszopó vámpír-játék nem téveszt el hatását a színpadon sem, mintahogy regényben és filmben egyaránt nagy sikere volt. A Little Theatreben szintén detektívdrámát játszanak: a The Red Umbrella t és bár címe — A piros esernyő — igazán inkább jókedvű bohózatra mutatna, vagy nyolcan halnak meg a darab négy felvonása alatt. A Queens Theatre-ben változatosság okáért nem angol rémdrámairól a szerző, hanem a Newyorkban már nagyszerűen bevált „Crime” című melodrámát játsszák nagy élétségességgel. A Royalty Theatre-ben a The Crooked Billet borzalmi vonzzák nap nap után a közönség ezreit, a St. Martius Theatre-ben pedig a The Silver Cord van műsoron most már hónapok óta és alkalmasint az ezüst zsinór marad műsoron még hónapokat át.

Most hétfőn az Adelphi-színház mutatott be bűnügyi drámát, a The Big Drum-ot és a nagyobb trükkjeivel és hátborzongató jeleneteivel alkalmasint szintén nem fogja eltéveszteni hatását a londoni publikumra. Harold Holland darabja úgy kezdődik, mint egy jó tréfa. Amikor a függöny fölmeleg, a darab szerint egy harmadrendű angol városkában egy harmadrendű ripacstársulat egy hatodrendű szerző darabját adja elő. Az első jelenetekben a melodrámák minden ismert figurája meglevenedik. A komornyik és a szobalány banális cselédtraccai közepette lép be a színpadra a primadonna, aki

Károsházi porcellán

Ebédlőszerviz 960.—

Kávészerviz 360.—

Üvegszerviz 336.—

FISCHER üvegudvar, Cluj

föltöttebb kevés ruhadarabba, de annál nagyobb titokzatosságra burkolódik. A primadonna a komornyikkal rejtélyes sugdolózába bocsátkozik és már éppen azon a ponton vagyunk, hogy megtudjuk hogy a komornyik nem is komornyik, hanem...

Ebben a pillanatban az Adelphi-színház nézőterén lövés dördül el és a színpadon a primadonna holtan rogy össze. A pisztolyt nem az egyik felháborodott kritikus sűtötte el, hanem egy titokzatos idegen. És ezzel a pisztolylövéssel egyszerre vége szakadt természetesen a színpadon játszó harmadrendű vidéki szintársulat darabjának és ettől kezdve

egymást üzik a hajmeresztőnél hajmeresztőbb jelenetek. Egész jelenetek játszódnak le koromsötétben a színpadon és legfeljebb kis tolvajlámpák világítják meg pillanatokra a színt. Sötétben folyó párbeszéd, titokzatos árnyak, még rejtélyesebb detektívek borzongatják a közönség idegeit és senki nem tudja, ki a gyilkos?

Az utolsó jelenetben azután kiderül, hogy nem hiába volt teljes tájékozatlanságban mindvégig a publikum, mert a gyilkos, akit a detektívregények közismerten ostoba detektívje végül is elfog, odáig nem is szerepelt a darabban.

Összeomlott a plocki rituális gyilkosság vádja

Sulyos összetűzések lengyel parasztok és zsidók között

(Varsó, november 20. Az Uj Kelet tudósítójától.) Néhány héttel ezelőtt a lengyelországi Plock mellett fekvő Rypinben egy Tomanov nevű kiscigazda négy éves leánykája a déli órákban eltűnt hazulról. A gyermeket este a zsidó temető kerítése mellett megtalálták holtan, véreben fetrengve. Ezt az esetet antiszemita agitátorok arra használták, hogy a zsidókat megvádolják rituális gyilkossággal. A hiszékeny parasztnép között nagy ingerültséget keltett a hír, úgy, hogy egy csapat megtámadta a zsidókat, akik azonban erőlesen védekeztek és az összecsapás folyamán több parasztot megsebesítettek. Az uszítók erre a parasztokat rábírták arra, hogy fosztogassanak, mire új összetűzésre került a sor, amelynek a Plockból bevezényelt lovasscendőrök vetettek véget. Ebből az alkalomból öt zsidó és négy lengyel parasztot le is tartóztattak.

A zsidóellenes agitáció azonban tovább is folyt és az izgalom akkor érte el tetőfokát, amikor az antiszemizmusáról ismert körorvos, dr. Ziszewsky a boncolási jegyzőkönyvbe azt írta, hogy „kétségtelenül rituális gyilkossággal állunk szemben”. A kivezényelt katonaság a jegyzőkönyv publikálása után csak nehezen tudta fentartani a rendet. A plocki vizsgálóbíró erre kiásta a gyermek hulláját, amelyet a varsói egyetem anatómusa, dr. Grzywo-Dabrowski négy szakértő-orvossal újra felboncolt. A bizottság konstatálta, hogy a körorvos megállapítása minden tényleges alapot nélkülöz. A kis Tomanov leány kétségtelenül belső sérüléseket szenvedett, eltörte bordáit, tüdejét pedig összezúzta. Csupa olyan tünet, amelyből meg lehetett állapítani, hogy a gyermek felmászott a néhány méter magas temetőfalra s innen lehúzott. Halálát kétségkívül ez okozta.

A bizottság jelentésének közzététele után a lakosság körében helyreállott a nyugalom. A

biróság pedig most ítélkezett a zavargók felett. Négyet közülük háromhavi börtönrre ítélték, öten kisebb büntetéseket kaptak.

Napoleon

filmnek sajtó-premierje Nov. 23-án este 9 órákor lesz a Select Mozgóban

Egy ruhára való

bársony 264

minden színben Lei

Szabó Jenő divatruházában - Cluj

URANIA MOZGÓ

Közkívánatra

Mary Kid, Angello Ferrari kiváló művészek

Renz cirkus

megható cirkuszdrámában.

Monopol sláger

— A német sajtó az angol felsőházi vitáról. Berlinből jelentik: A német sajtó részletesen foglalkozik az angol sajtóházzal tegnap lezajlott vitával és leszögezi, hogy az angol közvélemény lassanként telismeri a tényleges helyzetet. A „Deutsche Zeitung” szerint Stresemannak kötelessége, hogy Gentben teljes határozottsággal szálljon síkra az optánsperben az igazság mellett.

Mielőtt ruhaszövetet

Mielőtt háziruhára való mosóárut

Mielőtt fehér és ágyneművásznat

vásárolna, tekintse meg a **Parisien Áruház** most megnyitott rőfösosztályának kirakatait.

A párisi olasz követ a francia-jugoszláv szerződés miatt nem akart kezét nyújtani Marinkovics külügyminiszternek

Éles a feszültség Jugoszlávia és Itália között

Bécs, november 19. A „Neue Freie Presse“ érdekes politikai incidensről ír, amely élénken megvilágítja az Olaszország és Jugoszlávia között kiélesedett diplomáciai feszültséget.

Párisban a fegyverszünet megkötésének évfordulóján, mely november 11-ikén volt, Marinkovics jugoszláv külügyminiszter a diadalív közelében felállított diplomatapályból nézte végig az ünnepeket. Amikor Marinkovics belépett a pályára, Manzon gróf, a párisi olasz nagykövet tüntetően elfordult és egy

másik diplomatával kezdett beszélgetni. Spalajkovic párisi jugoszláv követ, hogy az incidens tompítsa, Manzonihoz lépett s azt a megjegyzést tette, hogy szívesen bemutatja Marinkovicsnak, bár tudta Manzoniól, hogy Marinkovicsot régen ismeri. Manzoni a követ ajánlatát azzal honorálta, hogy csak épen meghajította magát Marinkovics felé, anélkül, hogy kezét fogott volna vele, vagy egyetlen szót is váltott volna a jugoszláv külügyminiszterrel.

Borzalmas keffős gyilkosság a fővárosban

Meggyilkolták és kirabolják Cosiescu táblai elnök özvegyét és házvezetőnőjét

(Bucuresti-Bukarest, november 19. Az Uj Kelet tudósítójától.) Tegnap éjjel borzalmas keffős gyilkosság történt a fővárosban. A gyilkosság a város centrumában történt, a Rosetti-uca egyik házában, amely a Fundația Carol épülete mellett áll, szemben a királyi palotával. Ennek a háznak egy első emeleti lakásában lakott Costescu volt táblai tanácselnök özvegye. Ma reggel a városi vízvezetési művek egyik munkása kereste fel az özvegy lakását, ahol a megrepedt vízvezetési csövet kellett kijavítani. A munkás nyitva találta a ház ajtaját, majd midőn a konyhába lépett, borzalmas látvány tárult eléje. A konyha kövezetét hatalmas vértöcsa borította, amelynek közepén egy összekötözött, mozdulatlan nő

feküdt. A konyhába nyíló ebédlő parkettjén vértöcsében, holtan feküdt Costescuné és Elena Vasiliu nevű gazdasszonya.

A munkás azonnal jelentést tett a látottakról a rendőrségnek. Néhány perc múlva maga Nicolescu tábornok rendőrprefektus jelent meg a véres tett helyszínén, az ilfovi törvényszék fűtőgyésze és több rendőrtisztviselő társaságában. A vizsgálat megállapította, hogy a két asszonyt baltacsapásokkal ütötték agyon. A gazdasszony feje csaknem a felismerhetetlenségig össze volt zúzva. A konyhában fekvő összekötözött Mladonovici szabónőt, aki szobát bérelt Costescuné lakásában, kihallgatta a rendőrség. A varrónő előadta, hogy tegnap este fél tizenegykor szokatlan zajt hallott az ebédlőből. Kirohant szobájából és Jon nevű szolgáját találta a konyhában, egy másik ember társaságában, aki revolverrel kényszerítette hallgatásra. A varrónőt a mozdulatlan állapotig összekötözték és halállal fenyegették meg, ha zajt csap.

A meggyilkolt özvegy összes ékszerei és készpénze eltűnt a fenekestől felforgatott lakásból. A bukaresti rendőrség széleskörű nyomozást vezetett be a tettesek kézrekerítésére.

Napoleon

film sajtópremierje november 23-án este 9 órakor lesz a Select Mozgóban

A »Viitorul« hétfőn megkezdí Lupescu asszony memoárjainak közlését

(Bucuresti-Bukarest, november 19. Az Uj Kelet tudósítójától.) A kormány minden látogatást szerinte erőteljes akcióba kezdett, hogy bizonyos megvilágításba helyezze azokat a szövegeket, amelyekről nem szabad alkotmányjogi kérdéseket, amelyekről nem szabad beszélni, de amelyeket maga a kormány igyekszik leginkább népszerűsíteni. Ismertettük röviddel ezelőtt azt a brosurát, amelyet a kormány

kiadott. Ezt a brosurát a bukaresti lapok jelentései szerint több, mint 300,000 példányban nyomtatták ki és szét fogják osztani az állami hivatalok tisztviselői és a közigazgatási funkcionáriusok között.

A kormány azonban nem állt meg a brosurá kiadásánál és tovább folytatja felvilágosító akcióját. Így az „Indreptarea“ jelentése szerint a liberális képviselők tegnap esti értekezletén Bratianu Vintila pénzügyminiszter felhívta a képviselőket, hogy választóik előtt igyekezzenek világosságot deríteni

Bratianu Vintila bejelentése a főváros politikai köreiben annál is nagyobb feltűnést keltett, mert ismeretes, hogy a pénzügyminiszter csak a ressort-jába tartozó gazdasági és pénzügyi kérdésekről szokott a nyilvánosság előtt referálni és tartózkodik attól, hogy a napi politika ügyeibe beavatkozzék.

Ezt a jelentést kiegészíti azután a Rador távirati iroda híradása, amely szerint a kormány felhivatalos lapja, a „Viitorul“ hétfői számában megkezdí Lupescu asszony emlékiratainak közlését. Ezek az emlékiratok nemrég láttak napvilágot a „New York Times“-ben és Lupescu asszonynak egy nagyon is ismert személyiséghez való viszonyáról fedtek fel nem a nyilvánosság elé kívánczó részleteket. Lupescu asszony memoárjainak hatalmas visszhangja támadt annak idején a bukaresti sajtóban is. A „Cuvantul“ pontos jelentést adott arról, hogy ezek az emlékiratok egy Röder-Radoi nevezetű egyen útján kerültek az amerikai lap birtok

Midőn az emlékiratok napvilágot láttak, ellenzéki lapok felvetették azt a gondolatot, hogy ezeknek közlésében bizonyos körök is közreműködtek. Ezt a feltevést látszik megerősíteni most a hivatalos Rador-jelentés, mely szerint Lupescu asszony memoárjai a hivatalos lap hasábjain fognak napvilágot látni.

amille ban.

Rendezte Fred Niblo, a „Ben Hur“ szerzője. Bemutatja a

SELECT MOZGÓ

Monopol Fanamet

HIREK

Uj Kelet az egyetemes erdélyi és bánági sajtó központosítás napilapja.
Készítik: Giszkalay János és dr. Marton Ernő.
Felolvas szerkesztő: Marton Ernő.
Uj Kelet cikkeinek utányomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

A mai naptár

Vasárnap

5688. Chesván 25.
1927. nov. 20.

Hétfő

5688. Chesván 21.
1927. nov. 26.

Coolidge újra jelölteti magát az elnökségre. Philadelphiából jelentik: Coolidge elnök tegnapi beszédéből arra következtetnek, hogy dacára az elnök többszöri nemleges kijelentésének, az új választásokon mágis jelöltetni fogja magát az elnökségre a republikánusok listáján.

Egy párisi lap cikke Ausztria csatlakozásáról. Párisból jelentik: Az „Avenir“ című párisi lap hosszabb cikkben foglalkozik Ausztria Németországhoz való csatlakozásával s ezzel kapcsolatban egy közgazdasági unióról, mely Ausztria, Csehország és Magyarország között jönne létre. A lap szerint ez a kombináció az antant számára nem jelentene nagy biztonságot, mert egy szép napon szembe találná magát egy 11 millió slávból, 20 millió germánból és magyarból álló hatalmas gazdasági blokkal. Németország célja az Ausztriához való csatlakozással az, hogy eljusson Magyarország határaihoz, mely külső támaszok nélkül a karjaiba hullana. Ebben az esetben Németország számára megnyílna az út Balkán felé s megvalósulna a „Mittel-Europa“ régi ábrándja. Hogy Franciaország és az antant Ausztria csatlakozását elkerülhesse, erősen segítenie kell Ausztriát és meg kell értetnie a magyarokkal a germánizáció veszedelmét. Módot kell találni arra is, hogy Magyarország szomszédaival jó viszonyban élhessen.

* Ebédlő garnitúra 6 személyes fehér damastból 390 lej, a Gólya-Aruházban.

Letartóztatták a budapesti Hangyaszövetkezet két tisztviselőjét. Budapestől jelentik: Három héttel ezelőtt a rendőrség letartóztatta Nikics Istvánt, a Hangyaszövetkezet tisztviselőjét, miután rájöttek, hogy többrendbeli sikkasztásban bűnrészes. Ma a rendőrség letartóztatta Rotter Rudolf Hangyaszövetkezeti tisztviselőt is, aki a tisztviselői fizetések kézbesítésével volt megbízva s Nikicsel együtt állandóan kevesebbet fizettek ki a tisztviselőknak, mint amennyit a jegyzékben feltüntettek. A sikkasztást mindketten körülbelül 3 éve folytatják és így 180 ezer pengőt tulajdonítottak el.

A futballbajnokságban a Romania vezet, de a ruhaszakmában a Katz és Fia cég (Piata Unirii No. 10.), ahol mérték után vagy készen öltönyök, téli és őszi kabátok dus választékban kaphatók.

Az utódállamok gazdasági konferenciáját újra elhalasztják. Bécsből jelentik: Pénzügyi körökben híre járt, hogy az utódállamoknak e hó 26-ikára és 28-ikára Párisba kitűzött konferenciáját Románia és Jugoszlávia kérelmére újra elhalasztották.

Hasszorulás, rossz emésztés, erős bomlási és erjedési folyamat a gyomorbélhuzamban, bélbaktérium- és gyomorsavtúltengés, a nyelv gualladása, az arcbőrön és a háton mutatkozó kiütések, valamint karbunkulusok a természetes „Ferenc József“ keserűviz használata mellett visszafejlődnek. Számos gyakorló orvos a Ferenc József vizet már évtizedek óta mindkét nembeli felnőtteknek és iskolás gyermekeknek kitűnő sikerrel rendeli. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

Hocgyarorszá az októberi tanácsának külföldre emdekozik Ma években cs lásfilozófiai

Leta listát, aki letet készí a rendőrség nacionalistát, katonai szá arra, hogy el. Preisz a felsorolta, h

A Paris textil-osztá 21-én megny közönségnek rövid, kööt játék-, gyere ségleten kiv a cégnél má lasztékban b fenti céget a sorban időt, gánál fogva p ha vásárlása haladja, ugy

Birós ros és a g tását. A vá működő jog ülésén foglal fennálló szer lozsvár váró 35 évre szól vénytársaság fönböző befe között külön a gáz minős város lakoss

Selyen Bla

gyár működ minőségű sz reklamációk ezért a gázgy bontani. A p ugy döntött, után, mely a visszamenőleg tásait, a váro bontására irá

* Velour 135 lej, a Gó

A mor Párisból jelent elhatározta, ho ptőkét har negyvenhét é régi részvény vényeket hater kimutatás szer ötvenmillió fr rendbehozásra megszavazta a egyik tételében amit a kaszinó

Morav zongorázókna lisabb ajánd 175 Lei, h

Avatás Löwenstein J tudományegyet avatták fel.

Az „U lapja technika miatt csak a ciós tartalom

Plüsc

MEGNYILT BODEGA

Naponta friss felvágott, tejtermék és saját készítményű sütemények. Visszonteladók kedvezményt kapnak. Ugyanott a kapubejáraton naponta frissen vágott liba, libazsír, zsirnakvaló kapható

Malom-u. 8.

volt Lebovics-féle mészárszűzet

— **Hock János vissza akar menni Magyarországra.** Bécsből jelentik: Hock János, az októberi magyar forradalom volt nemzeti tanácsának elnöke, aki a kommun bukása után külföldre emigrált, hír szerint visszatérni szándékozik Magyarországra. Hock János az utóbbi években csendes visszavonultságban élt és valóságfilozófiai munkákon dolgozott.

— **Letartóztattak egy lengyel nacionalistát, aki Pilsudszky elnök ellen merényletet készített elő.** Varsótól jelentik: Tegnap a rendőrség letartóztatta egy Preisz Alajos nevű nacionalistát, akit a Haller-féle hadsereg egykori katonái szövetségének elnöke, Euastevics rávett arra, hogy Pilsudszky ellen merényletet kövessen el. Preisz a rendőrség előtt beismerte tervét és felsorolta, hogy kik a cinkostársai.

A Parisien-áruház cluji cég megnyitotta textil-osztályát. A Parisien áruház folyó hó 21-én megnyitja textilosztályát és így most már a közönségnek módjában van az eddigi férfidivat, rövid, kötött-, porcellán-, üveg-, cipő-, fehérnemű-, játék-, gyerekkosci-, bőrönd- és bördíszműáru szükségletein kívül a ruhakelméket és vásznakot is a cégnél már megszokott olcsó áron és nagy választékban beszerezni. Különös figyelmébe ajánljuk fenti céget a vidék vásárló közönségének, mert első sorban időt, másodsorban a cég közismert olcsóságánál fogva pénzt takarít meg, harmadsorban pedig, ha vásárlása az utiköltsége huszszorosát meghaladja, úgy azt a Parisien-áruház megtéríti.

— **Bírói szemle fogja megelőzni a város és a gázgyár közötti szerződés felbontását.** A városi tanács jogügyi osztálya mellett működő jogügyi polgári bizottság ma délutáni ülésén foglalkozott a város és a gázgyár között fennálló szerződés felmondásának ügyével. Kolozsvár városi tanácsa ugyanis még 1905-ben 35 évre szóló szerződést kötött a gázgyár részvénytársasággal. A szerződésben a gázgyár különböző befektetésekre kötelezte magát, melyek között különösen a gázvezetékek kihívítása és a gáz minőségének tökéletesítése szerepelnek. A város lakossága nem volt megelégedve a gázgyár működésével és különösen a silányabb minőségű szénből kapott gáz miatt érkeztek reklamációk a városhoz. A városi tanács éppen ezért a gázgyárral kötött szerződését fel akarja bontani. A polgári bizottság ma délutáni ülésén úgy döntött, hogy egy bírói szemle megtartása után, mely arra lesz hivatva, hogy három évre visszamenőleg megállapítsa a gázgyár mulasztásait, a város megindíthatja a szerződés felbontására irányuló pert a gázgyár ellen.

Selyem florharisnya 98 Blatt-áruház, CLUJ

* **Velour kalap** bársony minden színben 135 lej, a Gólya-Áruházban.

— **A monakói kaszinó ismét tőkét emel.** Párisból jelentik: A monakói kaszinó közgyűlése elhatározta, hogy a kasszinói részvénytársaság alapítókáját harmincegy millió frankról fölemeli negyvenhét és fél millióra. A részvényesek öt régi részvény után egy újat kapnak. Az új részvényeket hatezer frank értékben bocsátották ki. A kimutatás szerint a részvénytársaság három év alatt ötvenmillió frankot fordított a kaszinó épületének rendezésére és egy hotel fölépítésére. A közgyűlés megszavazta a jövő évi költségvetése is, amelynek egyik tételében szerepel az a hatvan millió frank, amit a kaszinó kiépítésért fognak fölhasználni.

Moravetz album 1928

zongorázóknak vagy hegedülőknek a legideálisabb ajándék. Zongora album 43 zeneművel 175 Lei, hegedű album 26 zeneművel 75 Lei. Mindenütt kaphatók.

— **Avatás.** Székely Jenő, Kővári József és Löwenstein József barissziánusokat a kolozsvári tudományegyetemen ma délelőtt gyógyszerészé avatták fel.

— **Az „Uj Hírek“**, Erdély egyetlen hétfői lapja technikai és adminisztratív átszervezés miatt csak a jövő hétfőn jelenik meg szenzációs tartalommal és gazdag sportmelléklettel.

— **Grafológia és becsületsértés.** Pozsonyból jelentik: Érdekes eset játszódott ma le a pozsonyi törvényszéken, amikor egy becsületsértési perben a vádlott védőjének indítványára grafológust halgattak ki mint bírósági iráskértőt. A becsületsértési per tárgyát egy levél képezte, amelyet K. A. nagyszombatkörnyéki tisztviselő kapott. A levél, amely reprodukálhatatlan kifejezéseket tartalmazott K. A. személye ellen, nem volt aláírva, mindamellett K. A. feljelentést tett G. M. ugyancsak nagyszombatkörnyéki kereskedő ellen, mert őt gyanúsította a súlyos becsületsértést tartalmazó levél megírásával. Az ügy a nagyszombati járásbíróhoz került, amely G. M.-et becsületsértés vétségében bűnösnek mondta ki. Másodfokon a pozsonyi törvényszék foglalkozott a névtelen becsületsértő levéllel. A tárgyaláson G. M. védője, dr. B. H. pozsonyi grafológusnak, mint iráskértőnek kihallgatását indítványozta. Az indítványnak a törvényszék helyt is adott. A grafológus semmiesetre se tartotta lehetségesnek, hogy G. M. írta volna a levelet és azt érdekesen meg is indokolta. A bíróság ezért felmentette G. M.-et a becsületsértés vádjáról.

* **Színes kávé garnitúra** 6 személyes 230 lej, a Gólya-Áruházban.

— **A római skót szabadkőmives-páholy nagymestere öngyilkosságot kísérelt meg.** Rómából jelentik: A skót szertartású szabadkőmives-páholy nagymestere, Raoul Palmeri öngyilkossági szándékból nyakán és hasán megnyitotta ereit és életveszélyes állapotban kórházba vitték. A fascisták uralomra jutásuk után tudvalevőleg a Forrigiani által vezérelt „Napkelet“ című szabadkőmives-páholyt feloszlatta és ezzel az összes páholyok működését lehetlenné tette. Egyedül a skót rítusú nagypáholy működését engedélyezték és pedig Palmeri személyére való tekintettel, aki mint ismert publicista és közéleti férfi két ízben is volt Amerikában, hogy egy Itáliának folyósítandó hitel felől tárgyaljon. Utóbb azonban összekülbözőt a kormány embereivel és Mussoliniek üldözni kezdték. Ez volt tragikus elhatározásának közvetlen oka. A skót szabadkőmives-páholy nagymestere székében Palmeri előtt a zsidó származású Ernesto Nathan ült, Róma egykori polgármestere. Ugyanennek a páholyhoz tartoztak tagjai: Garibaldi, Mazzoni és Crispi.

Kötött divatkabát 485 Blatt-áruház, CLUJ

— **Sikeres kísérletek egy új repülőgépbiztonsági berendezésre.** Londonból jelentik: Tegnap sikeresen kísérleteztek a Handley-Page-féle repülőgépbiztonsági berendezéssel, amely a háború óta a legjelentősebb találmány ezen a téren. Szemtanak állítása szerint a kísérletül szolgáló repülőgép bizonyos ideig majdnem mozdulatlanul állott a levegőben és néha egész liftszerűen ereszkedett alá. A repülőgép kisebb magasságban olyan kanyarulatokat tett, hogy a régi biztonsági berendezések mellett bizonyára baleset érte volna.

Egy férfi ruhára

való 142 cm. széles szövet, komplett hozzávalóval 1350 lei.

Szabó Jenő divatáruházában C L U J

Aki rosszul szab, az gyilkos!

Aki drágán árul, az öngyilkos!

Bundáim saját ipartelepemen, méret után készülnek. Kérem összehasonlítani az árakat, a minőséget és a kivitelét!

MÁRTONFFY JÁNOS. szőrme kollekció

Üzleti tel. 2-81 Cluj, Unió-u. 1. Ipartelep tel. 5-33

KOPROL

zamatatos hashajtó csokoládé versenyjáték

106 nyereménnyel!

Ingyen nyerhet egy gyönyörű és értékes tárgyat, ha részt vesz. Ez év szeptember 1-től jövő év március 1-ig minden egyes KOPROL zamatatos hashajtó csokoládé dobozban egy kis cédulát helyezünk el, amelyre a KOPROL szó egy betűje van rányomva. — Azok között, akik a KOPROL szó mind a 6 betűjét összegyűjtik és nekünk ajánlott levélben beküldik, 6 gyönyörű szép ajándékot és további 100 vigaszdíjat osztunk szét.

A díjak a következők:

Az első, aki az összes betűket beküldi, kap egy gyönyörű gramofont 10.000 lei értékben.

A második egy művészi festményt lei 6000 értékben.

A harmadik egy szép toilette kazettát, vagy egy ezüst cigarettatárcát 2000 lei értékben.

A negyedik, ötödik és hatodik egy-egy üveg finom francia parfümöt, egyenként 1000 lei értékben.

További 100 pályázó 1—1 csinos ajándékot kap, mint vigaszdíjat.

Gea-Krayer Rt., Timisoara
I., Str. Gheorghe Lazar

— **Az új marokkói szultán.** Fezből jelentik: Marokkó új szultánjává Muley Jusszuf Szíbi Amada herceget, az elhunyt szultán harmadik fiát választották meg.

* **Függöny és ágyterítő** 150 cm. széles ajour kockás kelme métere 38 lej, a Gólya-Áruházban.

— **Nosztrifikálás.** Stern Ábrahám elektromérnöknek (Brassó), a brünni német műegyetemen szerzett oklevelét a köznevelési minisztérium 99/927 sz. a. nosztrifikálta.

— **Leszurta hűtlen kedvesét.** Kispestről jelentik: Az Üllői-úti villamos megállójánál Grocsik Károly gyárimunkás leszurta Boros Berta munkásnőt, aki elhagyta. Grocski a leány fején és testén több szurást ejtett, míg végül a járőrök lefogták.

Blatt Angol pulover L. 590
férfi és női áruház Cluj

Crep de chin, minden színben 650

Legjobb minőségű tiszta selyem franci crep de chin 850

Szabó Jenő divatkülönlegességek nagyáruházában, Cluj

Napoleon

film sajtópremierje november 23-án este 9 órakor lesz a Select Mozgóban

és bánsági szal
r. Marton Ernő
át csak a forrást
g.

magát az el-
ptik: Coolidge
következettnek,
nemleges kije-
mágis jelöltetni
republikánusok

usztria csat-
Az „Avenir“
en foglalkozik
satlakozásával s
lasági unióról,
gyarország kö-
z a kombináció
e nagy biztonsá-
gomban találna
20 millió ger-
mas gazdasági
usztriához való
Magyarország
nélkül a kar-
n Németország
n felé s meg-
regi ábrándja.
t Ausztria csat-
segítenie kell
a magyarokkal
dot kell találni
zomszédaival jó

élyes fehér da-
an.

pesti Hangya-
Budapestől
t a rendőrség
a Hangya-
rájítottak, hogy
részes. Ma a
udolf Hangya-
a tisztviselői
bizva s Nikica-
t fizettek ki a
a jegyzékben
adketten körül-
80 ezer pengőt

a Romania
Katz és Fia cég
ék után vagy
ok dus válasz-

sági konferen-
sből jelentik:
gy az utódállá-
ra Párisba ki-
és Jugoszlávia

néstés, erős
t a gyomor-
és gyomor-
dása, az arc-
zó kiütések,
természetes
használat
nos gyakorló
zet már év-
felnőtteknek
tűnő sikerrel
arakban, dro-
en.

1-u. 8.

tele mérsárosúziát

Plüsch kabátok gőzölése, szőrmebundák tisztítása legolcsóbb CZINK-nél, Cluj

„CINA“ étterem

Bukarest, Strada C. A. Rosetti
Clubul Agricol. — Teljesen újjáalakítva

megnyílt!

Kiváló román és idegen konyha. Gazdag
tartalmu fix villásreggelik 120 lei.

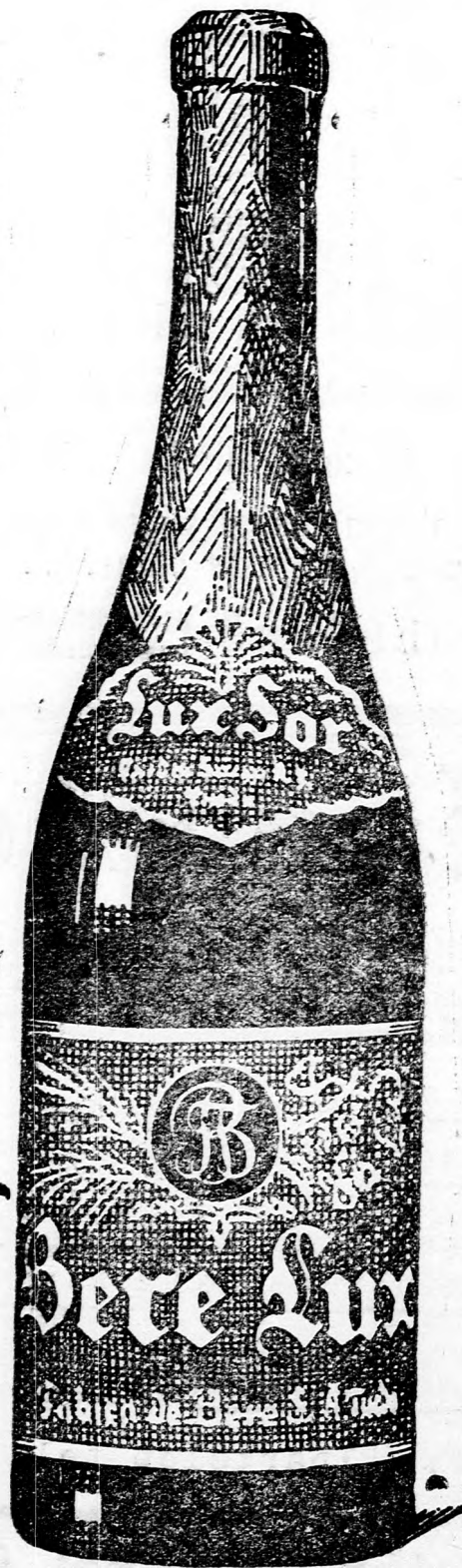
Tánctermek.

A Gica és Const. Ionescu
Testvérek hangversenyeznek.

Külön termek ünnepek és egyesületek
részére.

LUX SÖR

TURDA

Közgazdaság

Leszállítják a textilárak behozatali vámját

A belföldi ipar rekompenciációképpen megkapja az állami, megyei és községi intézmények kizárólagos ellátását

(Bucuresti-Bukarest, november 19. Az Uj Kelet tudósítójától.) Gheorgiu vámvezérigazgatónak és Cezar Popescu iparügyi vezérigazgatónak a genfi nemzetközi vámkonferenciáról való hazérkezése aktuálissá tette, hogy a szeptember vége óta szünetelő legfőbb vámbizottság ismét megkezdje működését, illetve folytassa a behozatali vámtarifa revíziós munkálatait. Az új vámtarifa összeállítására alakított bizottság pénteken délután tartotta meg első ülését, amelyen maga Bratianu Vintila pénzügyminiszter elnökölt.

A bizottság ez alkalommal a textilárak vám-

tételeivel foglalkozott és kiszivárgott hírek szerint a behozatali vámokat jelentős mértékben leszállították. Minthogy ez a határozat — a közeljövőben meginduló csehszlovák-román és német-román kereskedelmi tárgyalásokra való tekintettel — a belföldi textilipar rovására történt, a pénzügyminiszter más uton fogja a romániai gyárakat rekompenzálni. A fejlődő romániai textilipar támogatására a kormány kötelezni fogja az összes állami intézményeket, a vármegyéket és községeket, hogy szükségleteiket kizárólag a belföldi gyárak útján szerezzék be.

Nem vonható le munkabérből a heti 2 lej munkasoktatási illeték. A munkaügyi minisztérium még az Averescu-kormány alatt rendeletet hozott, amely szerint a munkaadók minden munkás után hetenként két lejt tartoznak fizetni munkasoktatási célokra. Némely vállalatnál a munkaadók levonták a munkások béréből ezt a két lejt. A munkaügyi minisztérium most rendeletet adott ki, amely szerint ezt az illetéket a munkaadók kell viseljük és nem szabad a munkások béréből levonnok.

A piaci árusok a várossal együtt építik fel a kolozsvári vásárcsarnokot. Az állategészségügyi törvény rendőri intézkedései már sok gondot okoztak Kolozsváron a volt Széchenyi téren elhelyezett mintegy 160 lönyi piaci husárusítónak. Ez a törvény ugyanis arra kötelezi a mészárosokat és egyéb állati eredetű élelmiszerek árusítóit, hogy foglalkozásukat csakis állandó jellegű üzlethelyiségben üzhetik, törvényhatósági városokban pedig csakis márvány, vagy porcellánfalú üzlethelyiségben. Kolozsváron ez a rendelkezés mindeddig keresztülvihetetlen volt, mégis az előző városi tanács úgy döntött, hogy 1928 január elsejéig az

összes piaci huskimérők el kell hagyják a Széchenyi-teret. Ezt a rendelkezést, amely 160 adófizető egzisztencia összeomlását jelentette volna, a közigazgatási bizottság azonban megsemmisítette, tegnap este pedig a városi tanács kimondotta, hogy a tervbevett vásárcsarnok felépítéséig a piaci árusok a helyükön maradnak. A városi tanács, amely a vásárcsarnok felépítésére bizonyos összeget fel is vett a jövő évi költségvetésbe, ugyanekkor elhatározta, hogy tárgyalásokat kezd a piaci árusokkal a vásárcsarnok együttes felépítéséről, amelybe természetesen valamelyik nagyobb pénzintézet is be fog kapcsolódni. A kenyerek elvesztésének veszedelmétől megszabadult piaci árusok ma délelőtt 100 tagu küldöttség útján mondtak köszönetet dr. Mihali Tivadar és Richard Tuffli polgármestereknek a humáus- és belátó határozatért.

Áremelkedés várható a nemzetközi cukorpiacon. Szerda óta Párisban nagyfontosságú tárgyalások folynak egy nemzetközi cukorkartell létesítéséről. A javaslatot Kuba állam terjesztette Németország, Csehszlovákia és Lengyelország, mint Európa legfontosabb cukorexportáló államainak delegátusai elé. Ezek szerint Kuba haj-

Tőzsde

A piac változatlan.

Devizák	Kolozsvár	Zürich		Páris	Bukarest	Budapest	Bécs	Prága	New-york
		nyitás	zárlat						
Zürich	3127-3130	—	—	49075	3123	11015	13677	65072	1928 ^{3/4}
Newyork	161 ^{1/2} -16175	51850	51847	2544	161	57110	70910	3375	—
London	790-791	2527 ^{1/2}	252762	12403	788	2784 ^{1/4}	3457	16447	487 ^{1/2}
Páris	640-645	2038	2038 ^{1/2}	—	636	2245	2788	13255	393 ^{1/2}
Milano	885-890	2819	2819	13835	882	3102 ^{1/2}	3852	18360	54375
Prága	478-479	1537	1537	75 ^{1/2}	479	169225	2101 ^{1/2}	—	296 ^{1/4}
Budapest	2840-2841	9092 ^{1/2}	9082 ^{1/2}	—	2835	—	12417	59087	—
Belgrád	—	913	913	—	286	1005 ^{1/2}	12488	5942	176 ^{1/4}
Bukarest	—	320	320	1565	—	352 ^{1/2}	437 ^{1/2}	2085	62 ^{1/2}
Varsó	—	5820	5820	—	18 ^{1/2}	6405	7950	378 ^{1/4}	—
Bécs	2290-2295	7312	7312	—	2285	8053 ^{3/4}	—	47597	—
Berlin	3870-3875	12377	12378	—	3860	13637	16926	805 ^{1/2}	—

Száz lej árfolyama: Zürich (utó) 320, Páris 1565, Budapest 352^{1/2}, Bécs 43750 Prága 2085.

Tudja-e ön hogy hol ? vásároljon harisnyát olcsón jó minőségben

Jó minőségű pamut harisnya színekben L. 30— Tartós női florharisnya, színekben 89—
Külföldi sportharisnya 39— Cérna flor női harisnya, négyszeres sarok
Prima macco női harisnya, színekben 65— éa talp, divatszínekben..... 129—
Erős mousselin harisnya, színekben 75— Legszébb kristálytisztá fátýol cérna harisnya
Prima női florharisnya, vastagabb szálu, divatszínekben 129—
négyszeres sarok és talp, divatszínekben 119— Kiváló minőségű férfi jacquard sokni 59—

Továbbá óriási választék mindennemű férfi, női és gyermek svetterekben és pulloverekben.
Állandó nagy raktár a legszébb csipkékben és mindennemű rövidáruban, zsebkendőkben.

„SPITZ” Cluj, Reg. Ferd. 13.

fog

SZ

B

A világ
B. Lax, F

landó a ma
nára reduk
járulnak eg
irodához.
mindenekel
Ezzel kapc
indítása el
lekötött tét
is. A leng
melést csőh
üzembe t
piacokra gy
nikai nehé
delegációk
kubai javas
nak a piac
terminárok

Csödbb
facég. A
zációnakén
rendelte a
termelő el
dusgazdag
a kamatok
anomáliák
türelmetle
vezetett.
aktívák ö
Simon cső

U R A

Mary Kid

Re

megható cir

Bél

Puhit, fe

EM

Hé

Pinkászov

LE

Használja
fogkrémünket
és
szájvizünket.
BOTOT

A világ legrégebbi márkája. — Képvisező
B. Lax, Bucuresti, Str. Batistei No 14.

landó a maga kétévi cukortermelését 4 millió tonnára redukálni, ha az európai érdekeltek hozzájárulnak egy Londonban felállítandó közös eladási irodához. A német, cseh és lengyel delegátusok mindenképp a cukorárak közös emelését kívánják. Ezzel kapcsolatban Csehszlovákia a cukorhossz beadítása előtt vissza akarja vásárolni az olesón már lekötött tételeket. Ugyanezt szeretnék a németek is. A lengyelek viszont nem hajlandók a répatermelést csökkenteni, mert éppen most helyezték üzembe több új cukorgyárat, amely a keleti piacokra gravitál. A tárgyalásokat a felmerült technikai nehézségek miatt felfüggesztették és az egyes delegációk most vitatják meg kormányaikkal a kubai javaslatot, amelynek hatásai máris mutatkoznak a piacon. Párisban és más cukortőzsdéken a terminárok állandóan emelkednek.

Csődbe ment a felsővisői Elefánt Sándorfacég. A haldokló Máramaros legfrissebb szencziójaként a máramarosszigeti törvényszék elrendelte a csődöt Elefánt Sándor felsővisői fatermelő ellen, aki néhány évvel ezelőtt még dús gazdag ember volt. Az egykor virágzó céget a kamatok és a kitermelési engedélyek körüli anomáliák juttatták válságba, amely egyik türelmetlen hitelező miatt a csőd elrendelésére vezetett. A passzívák összege 16 millió, az aktívák összegét most állítja össze dr. Bota Simon csődtömegmondónk.

URANIA - MOZGO
Közikvánatra
Mary Kid, Angello Ferrari kiváló művészek
Renz cirkusz
megható cirkuszdrámában. Monopol sláger

Legjobb a
Béldi - kézfinomító
Puhít, fehérit, finomít. — Kapható mindenütt.
Főraktár:
EMKE - drogueria
Cluj (Kolozsvár)

Héber lemezek
Pinkászovicz, Rosenblatt stb. világhírű kántoroktól.
LEPAGE gramofonosztály
Kolozsvár

MEGNYILT
SZENKOVITS
TODOR
FEMEREMENÜ VASZONI, MENYASSZONYI
MELENGYÉK, ACYEMENÜ, PAPAN, MATRAC.
HARISNYA ÁRUHAZA
CLUJ, STR. MEMORANDULUIS. (UNIO-U. 9)

Kénsav, sós v, salétromsav stb.
savak állandóan raktáron
Cserő B., Arad, P. A. Jancu 22.

Áll a n dr
nagy raktáó
Columbia,
Odeon
Decca
gramofonok-
ban és leme-
zekben.
Angol import
Nagybani árak
Fratii SEGALL
Bucuresti, Str. Carol 16. (fost 20.) Etaj I.

FOCUS
tűzifa vállalat
előnyösen ismert tűzifaberzserzési forrás, Cluj
Str. Gheorghe Enescu 3.
Tel. 4-88 (volt Gyufagyár-u.) Tel. 4-88

KOTTALEPAGE Kérjen jegyzéket
1 öl tűzifa 950 L.
II. oszt. hasábos 4 m³, tüzelésre kitűnően alkalmas. Házhozszállítva.
II. oszt. bükk és tölgy felaprítva, házhozszállítva 100 kgr.-ként 79 lei. — I. oszt. bükk hasábos és hántottfa úgy aprított, mint öles tételekben a legolcsóbb napi árban kapható **Krausz Viktor, Str. Chinteu 1-3. Telef. 423**

Nyerés eredményeim
a lezajlott sorsjátékon:
S. 100.000
= Lei 2 1/2 Millió
az 54524 sz. sorsjegyre
S. 50.000
= Lei 1 1/4 Millió
a 79202 sz. sorsjegyre
S. 40.000
= Lei 1 Millió
az 55074 sz. sorsjegyre
S. 30.000
= Lei 750.000—
a 19846 sz. sorsjegyre
a 96952 " " "
S. 10.000
= Lei 250.000—
a 62125 sz. sorsjegyre
és még számtalan nagy
nyeremény

Friedmann szerencséseje kolosszális
Huszmillió leit
S. 750.000 — nyerhet ön egyetlen sorsjeggyel.
A világ legkedvezőbb snrsjátéka.
100.000 sorsjegy — 50.000 nyeremény.
Huzás (1. osztály) December 28. és 30. 1927
Sorsjegyárak osztályonként
1/4 S. 8.— (Lei 200.—)
1/2 S. 16.— (Lei 400.—)
3/4 S. 32.— (Lei 800.—)
Rendeljen azonnal
A rendelés vétele után az eredeti sorsjegyet a hivatalos játéktérrel azonnal megküldjük önnek. Fizetés a sorsjegy kézhezvétele után. Megrendeléseket a következő címre kérünk:
Ludwig Friedmann
Wien, I. Salzgries 12/11.

NAPI MUNKÁJA UTÁN IS FELKERESHETI MÜTERMUNKÉT, HOGY KARÁCSONYI FÉNYKÉP SZÜKSÉGLETÉT MEGRENDELHESSE
"fotofilm" CLUJ, STR. REG. MARIA 6.
TELEFON: 8-26.

SPORT

A vasárnapi mérkőzések és birái: Városi pálya. Délelőtt 9 órakor Románia—KAC ifj. bajnoki: Boitor, délelőtt 11 órakor Haggibbor II.—Academia II. szöv. díjmérkőzés: Draghici, délután 1 órakor Haggibbor—Academia I. oszt. bajnoki, bíró Muresan, határbírók Krizbai és Bogyula. Délután 3 órakor Románia—KAC I. oszt. bajnoki, bíró Nagy Lajos, határbírók Dürer és Goldstein.
CFR-pálya. Délelőtt 9 órakor Románia II.—KAC II. szöv. díjmérkőzés: Milivoi, délelőtt 11 órakor Universitatea II.—KMSC II. szöv. díjmérkőzés: Baumzweig, délután 1 órakor Universitatea—KMSC ifj. bajnoki: Adorján Viktor, délután 3 órakor Universitatea—KMSC I. oszt. bajnoki, bíró Grimm Kálmán, határbírók Kasztner és Krizbai.
Aranyosgyéres. Sodronyipari SC—CFR barátságos, bíró Dordea.

Az osztrák bajnokság mai állása:

	Győzött	Döntetlen	Veszített	Kapott gólt	Adott gólt	Játszott	Pontszáma
1. Admira	9	8	1	—	33	9	17
2. Vienna	8	6	1	1	29	12	13
3. Austria	10	6	—	4	22	20	12
4. Hertha	9	5	1	3	16	12	11
5. Rapid	8	5	—	3	24	16	10
6. Wacker	8	4	2	2	18	12	10
7. Slovan	10	3	3	4	13	14	9
8. Sportklub	10	3	2	5	17	29	8
9. WAC	9	3	1	5	17	17	7
10. Florisdorf	10	3	1	6	23	27	7
11. Hakoah	9	2	2	5	9	21	6
12. Brigittenauer	10	1	4	5	11	25	6
13. Simmering	8	1	—	7	9	27	2

Uj világrekordok. Newyorkból jelentik, hogy a Spencer Walter a 100 méteres mellúszás világrekordját 1 p. 14 mp.-re javította. A régi rekordot is ő tartotta 1 p. 15.6 mp. idővel. — Arne Borg, a svéd csodaszó, viszont Stockholmban javította meg a 300 méteres gyorsúszás világrekordját három perc 33 mp.-re.

Budapest vasárnapi programja. Ferencváros—III. ker. TVE, Sabaria—Nemzeti, Hungaria—Budai 33-as, Vasas—Attila, Ujpest—Kispest bajnokiak. Szegeden a Bástya a debreceni Bocskayval játszik bajnoki mérkőzést.

Egy nagy spanyol cég 500 pezeta jutalmat tűzött ki annak a játékosnak, aki a bajnoki szezonban az első gólt lövi Zamorranak, a spanyolok világhírű kapusának. Mondanunk sem kell, hogy a jutalomkifizés olcsó és jó reklám.

ág

mját
vei és községi

várgott hírek sze-
lentős mértékben
a határozat — a
hszlovák-román és
árgyalásokra való
ilipar rovására tör-
s uton fogja a ro-
ni. A fejlődő roma-
a kormány köte-
intézményeket, a
hog szűkségletei-
utján szerezzék be.

nagyják a Széchenyi-
160 adófizető eg-
e volna, a közigaz-
emnisítette, tegnap
mondotta, hogy a
ség a piaci árusok
si tanács, amely a
os összeget fel is
gyanekek elhatá-
a piaci árusokkal a
ól, amelybe termé-
enzintezést is be fog
ésének veszedelmé-
a délelőtt 100 tagu
szünetet dr. Mihali
lgármestereknek a

a nemzetközi
ban nagyfonságu
zetközi cukorkar-
Kuba állam ter-
vákia és Lengyel-
abb cukorexportáló
szerint Kuba haj-

(Rador)

Prága	New-york
65072	1928 3/4
3375	—
18447	487 1/2
13255	393 1/3
18360	54375
—	296 1/4
59087	—
5942	176 1/4
2085	62 2/3
378 1/4	—
47597	—
805 1/2	—

Prága 2085.

?
ségben
a 89—
res sarok 129—
a harisnya 129—
okni 59—
alloverekben.
bkendőkben.
. 13.

Hölgyeim! A téli szezon most kezdődik nyuláször és velour-ujdonságokkal. Ujból érkezett

5000 drb. Ára 200 lei, és a legdrágább 280 lei.

CARMEN

kalapszalonn, Cluj, Cal. Victoriei 4. (Kossuth L.)

SZINHÁZ - MŰVÉSZET

A Román Opera műsora

Vasárnap: Nov. 20. Eugen Onegin
Hétfő: Nov. 21. Rigoletto, Gilda szgrepében N. Zăvoianu a bukaresti opera tagjainak fellépésével.

Vége a kalapszezonnak!

Az „IDEAL”-ba elkészült 10.000 darab filz-, nyuláször- és bársony-kalap minden elfogadható áron lesz elérhető. Reggel 8-1-ig, d. u. 3-7-ig. Reg. Ferd. 8. Átalakítás gyári áron.

MAGYAR SZINHÁZ
Heti műsor

Vasárnap 2 1/2-kor: Cirkuszhercegnő. (Olcsó helyárral: Kolbayval, Lászlóval, Ihásszal. Sorozatszám: 110.)
Vasárnap 6-kor: Broadway. (4-edszer. Sorozatszám: 111.)
Vasárnap 8 1/4-kor: Boreca Amerikában. (Operette-ujdonság 6-odszor. Bérletszűnetben. Sorozatszám: 112.)
Hétfő: Broadway. (5-odszor. Napibérlet 18. szám, B. Sorozatszám: 113.)

Kedd: Broadway. (Ujdonság hatodszor. Poór Lilivel, Ihásszal Aladárral, Táray Ferenczel, Janovics Jenővel. Bérletszűnetben. Sorozatszám: 114.)
Szerda: Csattan a csók. (Operette-ujdonság először. Kolbay Ildikóval, Mende Kláival, László Andorral, Ihásszal Aladárral. Premier-bérlet 16. szám, Sorozatszám: 115.)
Csütörtök: Csattan a csók. (2. odszor. Napi bérlet 18. szám, C. Sorozatszám: 116.)
Péntek: Csattan a csók. (3-odszor. Napi bérlet 19. szám, A. Sorozatszám: 117.)
Szombat 3 1/2-kor: Egy éj Velencében. (Ifjúsági-előadás nagyon olcsó helyárral. Kolbay Ildikóval, Mende Kláival, László Andorral. Bevezető előadást tart: Kende János. Sorozatszám: 118.)
Szombat 8 1/2-kor: Dohnányi Ernő, hangversenye. (Bach, Beethoven, Chopin, Brahms, Liszt, Dohnányi, Schubert művei: Mérsékelttel emelt helyárral. Bérletszűnetben. Sorozatszám: 119.)
Vasárnap 3-kor: Piroska és a Farkas. vagy: A Villámkirály lánya. (Gyermek előadás olcsó helyárral. Sorozatszám: 120.)
Vasárnap 6-kor: Bizánc. (Poór Lilivel, Tárayval, Janovics Jenővel. Sorozatszám: 121.)
Vasárnap 8 1/4-kor: Csattan a csók. (Operette-ujdonság 4-edszer. Napi bérlet 18. szám, B. Sorozatszám: 122.)
Hétfő: Finom kis lakás. (Francia bohózat-ujdonság, először. Bérletszűnetben. A premier-bérlet helyeit az elővételi pénztár szerda déli 12 óráig fentartja. Sorozatszám: 123.)
Kedd: Finom kis lakás. (2-odszor. Bérletszűnetben. Az A. bérlet helyeit csütörtök déli 12 óráig fentartja az elővételi pénztár. Sorozatszám: 124.)

Kottát bármilyet óhajt, azonnal megkaphatja

legolcsóbban **Király J.**

zeneműkereskedésében — Főter 15. szám

Egy női ruhára való **L 165**
mintás szövet

Egy ruhára való **L 235**
kockás szövet

Szabó Jenő
divatruházában, Cluj

Lemezek és Gramofonok Columbia

Engros | **H. Sufrin** | Engros

Bucuresti, Labirint 77.

Szőrme mikádó L. 4000

Átmeneti kabátok
Börkabátok

Neumann M. Cluj
férfi- és fiuruha-áruháza
Főter 14.

Gyümölcstát

Összel ültessen! Éghajlatunknak megfelelő gyümölcsfa és szőlőültványt legkiválóbb minőségben vásárolhat **TÓTHPALUSI** és **TSAI** gyümölcstai iskolájában, Targu-Mures. Árjegyzék ingyen

Keresek szoba-konyhás lakást, ahol istálló is van 5-6 tehén részére. Ügy-nőkök díjaztatnak. Cim: Fraternitas-nyomda, Str. Baron L. Pop 10.

Mindennap friss, elsőrendű minőségű **bivalytejet**

kaphat Schwartz Ignacné tejüzemében, Calea Decembal (Rudolf-ut) 38.

Ha **Brassóban** jól akar étkezni, keresse fel az ujonnan megnyitott **ROSENBAUM** éttermemet.

Pártfogást kér **ROSENBAUM** Kórház-u. 18.

Olcsóbb lett a világhírű Zephir-kályha

A leggazdaságosabb fűtőttest 10 kgr. fával fűt egy 80 m² szobát 24 órán át

Kapható a vaskereskedésekben. Kérjen árajánlatot a gyártótól

Szántó Dezső és Fia
redőny- és kályhagyára, Oradea, Str. Marasesti 8. Eszlingeni faredőnyök a legjobb kivitelben

APRÓHIRDETESEK

Egyszeri közlésnél egy szó 5 lej, vastagabb betűvel 10 lej. Legkisebb apróhirdetés 50 lej. Állástkeresőknek 80% kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jellegű levelet csak úgy továbbítunk ha portóbélyeg mellékelve van. Eljegyzési hírek díja 250 lej, előfizetőknek 150 lej.

Figyelje cégemet. Saját érdekében ne tévedszen össze! Szállítok állandóan higiénikusan kezelt és frissen olvasztott **libasirt, libabört** és **füstölthust** a legolcsóbb napi árak mellett. — **FRIEDMANN M.** Oradea, Strada Liceul Reál 1.

1 drb. alsó lepedő, prima minőségben 228
1 ingre való zefir, 3 méter .. 117
1 méter prima tennisz flanel.. 37

SZABÓ JENŐ
divatkülönlegességek nagyáruházában, Cluj

Oradeai libahuscsarnok
Ajánl frissen olvasztott **libasirt, bört, hájat, füstölthust** a legolcsóbb napi árban. Háziasszony és viszonteladónak saját érdeke, hogy szükségletét nálam szerezze be. — **Bernát Bertalan, Oradea, T. Vladimirescu 26.**

URAK!
Kalaptiszítás, festés, alakítás és vasalás **FEHÉR** kalapüzem Cluj Str. Memorandului, (volt Unió-u.) 21.

Butor
legolcsóbban beszerezhető, hitelképeseknek részlet kedvezmény.

Klein I.
C. Reg. Ferdinand 69

1 vég, 10 méter prima vászon 390
1 drb. hat személyes abrosz, hat szalvétával 295
1 drb. hat személyes fehér damaszt étkező abrosz 198

SZABÓ JENŐ
divatkülönlegességek nagyáruházában
C L U J

Telefon 4-79

Tüchtigen Mode und manufakturwaren Kommis u. Arangieur, die 3 landes sprachen. mächtig wird akceptirt geschlossen **שבת** Auch ein Praktikant wird aufgenommen. Abraham Schlesinger Sibiu.

Sarokház hely a pillangótelepen eladó. Ertekezni a Kadima nyomdában, Str. Baron L. Pop 10.

Hunwald
Cluj, Str. Vlahuta (volt Bolyai-u.) 3. Telefon 147

Üvegcsiszoló és tükrögyár. Táblatüveg raktár és üvegezési vállalat. Hibás tükrök újrafoncsorozása. 1007

Kötél, szinog, ruhaszárító és gazdasági kötelekben állandó raktár. Ugyszintén

géphajtó- és csiga-köteleket
rendelésre készítenek **Dávid és Szabó** kötélgyártóknál.
Cluj, Str. Macelarilor 8.